

č. 2 - 2013

MESAČNÍK O FILMOVOM ŽIVOTÍ NA SLOVENSKU

WWW.FILMSK.SK

50 ROKOV
YEARS
SLOVENSKÉHO
FILMOVÉHO ÚSTAVU
A SLOVAK FILM
INSTITUTE
1963 - 2013

film.sk

CENA 1 €

ROZHOVOR

► **Noro Držiak**

TÉMA

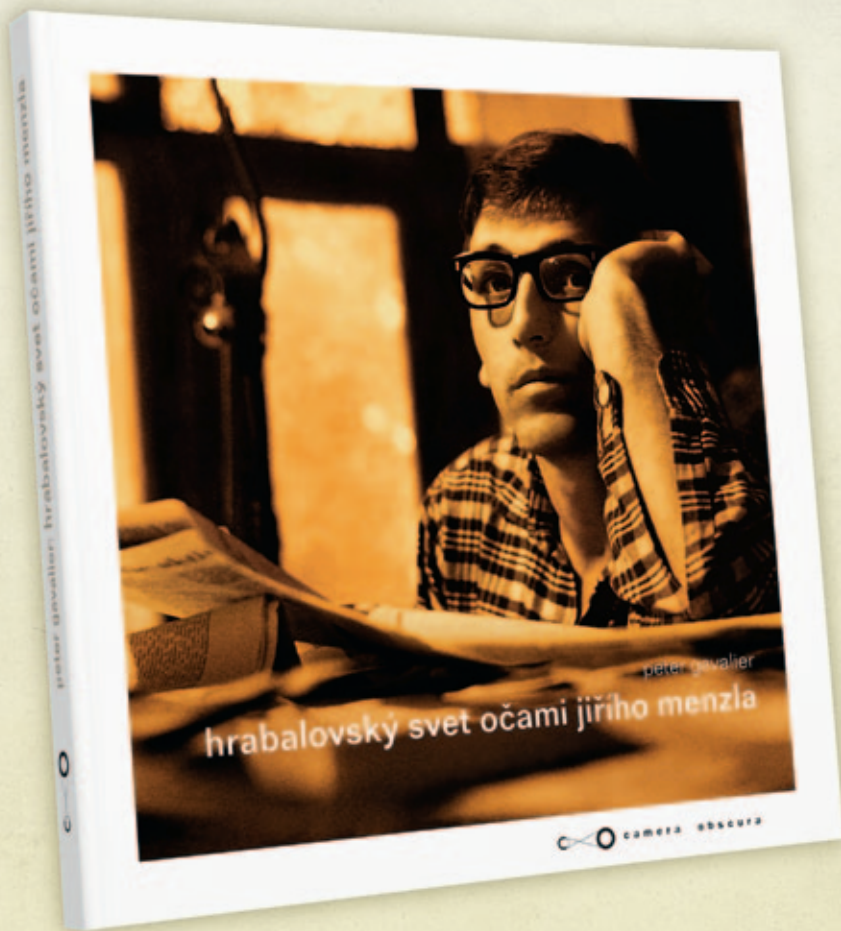
► **Dvadsať rokov
filmovej samostatnosti**

RECENZIA

- **Ďakujem, dobre**
- **Miluj ma alebo odíď**
- **Krehká identita**

PRÍLOHA

**FILMOVÉ FESTIVALY
A PREHLIADKY V ROKU 2013**

Štúdia pojednáva o šiestici filmových diel **Jiřího Menzla**, v ktorých sa tento mimoriadne úspešný a uznávaný režisér pokúsil sebe vlastným, neopakovateľným spôsobom adaptovať šesť literárnych predlôh fenomenálneho českého spisovateľa **Bohumila Hrabala**.

CENA: **7,30 €**

Od októbra 2012 v predajni **Klapka.sk**,
v **Kine Lumière** a vo vybraných knihkupectvách

NA ÚVOD

Ešte je len druhý mesiac v roku a už dozrel čas na niekoľko povzbudivých správ. Začnime hoci slovenskou účasťou na festivale v Rotterdame – dve snímky v programe a z toho jedna v hlavnej súťaži, to sa dobre počúva. Ďalej – všetky tri recenzie v aktuálnom Film.sk patria slovenským snímkam, čo znamená, že v úvode roka nie je núdza o domáce novinky v kinách. A vo februári majú premiéru ďalšie dva tituly od slovenských tvorcov.

V poriadku, z najhoršieho sme vonku. Kedy bolo horšie a ako sa to prejavovalo, o tom hovorí téma na dvojstrane 24 – 25. Vzhľadom na 20. výročie samostatnej Slovenskej republiky sa v nej vraciame do minulosti a sledujeme postupné premeny v tunajšej kinematografii. Z porovnaní s tou českou sme najčastejšie vychádzali ako druhí, ale aspoň už nežijeme časy, keď sme si v kinách mohli za celý rok vybrať len z dvoch nových filmov slovenskej (ko)produkcie. Hľadám už druhý raz do podobne kalných vôd nevstúpime.

Vlani to bolo s početnosťou domácich premiér o poznanie lepšie, ako potvrdzuje aj článok na dvojstrane 18 – 19. Lenže jeho titul sa skladá z dvoch častí – znie Veľa filmov, málo divákov. Všetky tie dobré správy o domácej tvorbe teda ešte neznamenajú neprítomnosť problémov, nedostatkov, chýb a otáznikov. No a tie môžu súvisieť aj s kvalitou konkrétnych filmov. Aby sme sa ju pokúsili postihnúť čo najdôslednejšie, rozhodli sme sa rozšíriť priestor na recenzie slovenských snímok z dvoch na tri strany. Lebo v počte premiérových filmov nebude Slovensko nikdy medzi prvými, a hoci tu už máme viac ako dve novinky ročne, dôležitá zároveň je, aby tu vznikali filmy, ktoré budú stáť za pozornosť i o dekádu-dve neskôr.

► **Daniel Bernát**

▪ FOTO: archív I. Škripkovej

MOJE OBŮBENÉ SLOVENSKE FILMY

Iveta Škripková,
dramaturgička a riaditeľka Bábkového divadla
na Rázcestí v Banskej Bystrici

Filmy sú moje hobby. Venujem pozornosť hranému aj dokumentárnemu filmu, domácim i zahraničným dielam. Do kina chodím stále. A teší ma, že našich filmov je napriek (vraj) čoraz ťažším časom stále viac a viac. Avšak medzi mojich favoritov patria filmy animované, bábkové alebo žánrovo presne neurčené diela, ktoré provokujú témou, obsahom a svojím spracovaním. V zásade ide o produkciu umelcov a umelkýň strednej generácie: Kataríny Kerekesovej – *Milenci bez šiat* (10 min.), *Pôvod sveta* (22 min.), *Kamene* (10 min.), Ivany Laučkovej, Martina Snopeka – *Posledný autobus* (16 min.), provokujúci medžiánrový experiment, nesmierne ľudský príbeh. A múdra anekdota Michala Strussa *V kocke* (6 min.).

Tieto filmy sú bohaté na fantáziu, inšpirujú mentálne a súčasne je v nich prítomná ohromná znalosť remesla. Teším sa na ďalšie.

Film.sk
Mesačník o filmovom dianí
na Slovensku (14. ročník)

Vydavateľ:

Slovenský filmový ústav

Adresa redakcie:

Film.sk

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32

811 09 Bratislava

TEL.: 02/57 10 15 25

FAX: 02/52 73 32 14

E-MAIL: film.sk@sfu.sk

Séfredaktor:

Daniel Bernát

Redakcia:

Mariana Jaremková

Redakčná rada: Peter Dubecký

generálny riaditeľ SFÚ

Alexandra Strelková

riaditeľka NKC – SFÚ

Marián Brázda

vedúci edičného oddelenia SFÚ

Miroslav Ulman

odborný referent Audiovizuálneho

informačného centra SFÚ

Eva Blašková

vedúca predajne Klapka.sk

Simona Nótová-Tušerová

tlačová tajomníčka SFÚ

Štefan Vraštiak

tajomník KFN SSN

Jazyková redakcia:

Jaroslav Hochel

Design & grafická úprava:

ma.LMTD

Tlač: Dolis, spol. s r. o.

Uzávierka čísla 2/2013:

25. 1. 2013

Foto na titulnej strane:

Attonitas – Mottefilm

Film.sk vychádza

s podporou MK SR.

ISSN 1335 – 8286

Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov
vrátane údajov v elektronickej podobe len
s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa.
© Slovenský filmový ústav

- 03 **MYSLÍM SI**
- 04–05 **KALENDÁRIUM**
- 06–13 **PREMIÉRY** v kinách
- 13–14 **Správy Z FILMOVÉHO DIANIA**
- 15 **NOVINKY:** Nový život podľa Adama Olha
- 16–17 **NOVINKY:** Attonitas podľa Jaroslava Mottla
- 18–19 **AKTUÁLNE:** Návštevnosť slovenských filmov v roku 2012
- 20–23 **ROZHOVOR:** výtvarník, animátor a režisér Noro Držiak
- 24–25 **TÉMA:** Dvadsať rokov slovenskej filmovej samostatnosti
- 26–28 **RECENZIA:** Miluj ma alebo odíď podľa Mariany Čengel Solčanskej
- 29–31 **RECENZIA:** Krehká identita podľa Zuzany Piussi
- 32–34 **RECENZIA:** Ďakujem, dobre podľa Mátyása Priklera
- 35 **Správy Z FILMOVÉHO DIANIA**
a uzávierky na granty a podporné programy
- 36–37 **FILMOVÉ PUBLIKÁCIE / DVD NOSIČE / ČO ROBIA**
- 38 **IN MEMORIAM:** režisér Jozef Zachar
- 39 **SVET SPRAVODAJSKÉHO FILMU:** Týždeň vo filme
- 40–42 **TIPY MESIACA:** Kino Lumière + PROGRAM
- 42 **VÝROČIA**
- 43–47 **PRÍLOHA** alebo Filmové festivaly
a prehliadky na Slovensku v roku 2013
- 48 **STALO SA ZA 30 DNÍ /**
KLAPKA.SK A KINO LUMIÈRE

Zuzana Mistríková, producentka a konzultantka

V zhone blížiacich sa Vianoc tak trochu zanikla udalosť, ktorá má pre slovenskú kinematografiu zásadný význam. Osemnásťeho decembra 2012 prelomila Poslanecká snemovňa Parlamentu Českej republiky veto prezidenta Václava Klauza a opätovne schválila kinematografický zákon.

Stabilizácia financovania českého filmu je pre Slovensko nesmierne dôležitá. Nielen preto, že snád' budeme môcť „kalkulovať“ s podporou minoritných či iných koprodukcí (čo je pre väčšinu našich projektov zásadné), ale predovšetkým preto, že to umožní českým producentom „upokojiť sa“ a začať normálne pracovať. A vždy, keď mali takúto možnosť, ukázalo sa, že bolo pre nich samozrejme hľadať inšpiráciu aj u „najbližších“ susedov.

Slovenskí tvorcovia sa i bez oficiálnych koprodukcí stávajú súčasťou mimoriadnych projektov. Anna Šišková kráčala vďaka českému projektu po oscarovskom červenom koberci, z „neslovenských“ filmov vzišiel dlhý zoznam našich nominantov na Českého leva či priamo jeho držiteľov.

A vraciam sa k tomu, že koprodukcie samotné sú pre nás samozrejme, nesmierne dôležité. Sme krajina s nomináciou na Oscara vďaka majoritne českému projektu. Aktuálne je obrovským úspechom slovenskej kinematografie účasť v súťaži áčkového festivalu – v Rotterdame. A všetci vieme, že film *Můj pes Killer* od Miry Fornay by bez českého koproducenta vznikol len ťažko.

Skrátka – konsolidácia českého podporného systému je pre Slovensko veľmi dobrá správa. Prajem českým kolegom, aby sa zákon uviedol do praxe čo najrýchlejšie a s čo najmenším výskytom detských chorôb.

Filmové podujatia na Slovensku ►

4., 11., 18., 25. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Archívne kino – téma: Temné duše

Filmy vybrané na februárové archívne pondelky nie sú síce horory v klasickej zmysle, ale predsa nejako v divákoch vzbudzujú hrôzu, úzkosť či napätie. V týchto filmoch sa napríklad zvláštnym spôsobom spracúva téma dvojníctva, vychádzajú na povrch tajomstvá, ktoré nemali byť nikdy prezradené. Výber pozostáva z nasledujúcich filmov: *Tretia časť noci*, *Pasca na Popolušku*, *Stratená duša*, *Morgiana*.

► www.aic.sk/kinolumiere ► www.navstevnik.sk

4., 13., 14., 18. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Archívne kino – osobnosti: Vsevolod Pudovkin

Pudovkin je jedným zo zásadných tvorcov sovietskej kinematografie 20. rokov. Na rozdiel od Ejzenštejna dával dôraz na kontinuitu v rámci montáže, preferoval individuálneho hrdinu, jeho psychické rozpoloženie, čím dosahoval silný emocionálny výraz. Stodvadsiate výročie Pudovkinovho narodenia si pripomenieme tromi významnými filmami z nemej éry kinematografie (*Matka*, *Búrka nad Áziou*, *Koniec Petrohradu*) a jedným z období zvukového filmu (*Suvorov*).

► www.aic.sk/kinolumiere ► www.navstevnik.sk

5., 12., 19., 26. február ► 18.00

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Filmové krvinky

Po úspešnej spolupráci so Slovenskou národnou galériou pri realizácii sprievodného filmového programu k výstave Prerušená pieseň v druhej polovici roku 2012 pokračuje Kino Lumière v spolupráci aj pri aktuálnej výstave SNG KRV (kurátor Dušan Buran). Sprievodný filmový cyklus pod názvom Filmové krvinky prebieha v mesiacoch január až marec 2013. Štyri februárové utorky uvedie dramaturgička pre-hliadky Eva Filová projekcie filmov zoskupených v blokoch: **Upírske hody I** – *Nech vojde ten pravý* (r. T. Alfredson, 2008), *Sila krvi* – *Dar* (r. E. Šinko, 1967) a *Mesiac v nás* (r. D. Fabiánová, 2009), **Upírske hody II** – *Dar krvi* (r. L. Veselý, 1978) a *Upír z Feratu* (r. J. Herz, 1981), **Krv nekrvavá** – *Taký zdravý človek* (r. V. Andreánsky, 1982) a *Eden a potom* (r. A. Robbe-Grillet, 1970). ► www.aic.sk

► www.aic.sk/kinolumiere ► www.navstevnik.sk

7., 14., 21., 28. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Slovenský dlhometrážny film 2012 – II

Vo februári pokračuje prehliadka slovenských dlhometrážnych filmov, ktoré mali distribučnú premiéru v roku 2012. Ich výber zodpovedá kritériám hodnotenia slovenských filmov v mesačníku Film.sk. Každý štvrtok vo februárovom programe Kina Lumière nájdete slovenské filmy, ktoré mali distribučnú premiéru v prvej polovici roka 2012. Jedinečná príležitosť (ešte raz) vidieť filmy: *Anjeli* (r. R. Šveda), *Zlo* (r. P. Bebjak), *Immortalitas* (r. E. Bošňák), *Muži revolúcie* (r. Z. Piussi), *Tanec medzi črepinami* (r. Marek Ťapák), *Tigre v meste* (r. J. Krasnohorský), *eŠteBák* (r. J. Nvota). Svoj názor na jednotlivé filmy môžete konfrontovať s hodnoteniami slovenských filmových vedcov a kritikov, ktoré sú publikované vo Film.sk 07-08/2012.

► www.aic.sk/kinolumiere ► www.filmsk.sk

7. február ► 18.00

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Filmový kabinet:

Griffith a detail / Intolerancia

Vzdelávací program Slovenského filmového ústavu pokračuje vo februári dvoma premietaniami spojenými s lektorskými úvodmi. Siedmeho februára priblížime obdobie hľadania špecifických výrazových prostriedkov filmu a pristavíme sa pri tvorbe D. W. Griffitha, režiséra, ktorý odkryl a plnohodnotne využil montáž.

► www.aic.sk/kinolumiere ► www.navstevnik.sk

15. február ► 19.00

(BRATISLAVA – A4 – NULTÝ PRIESTOR – KARPATSKÁ 2)

KINEČKOsniva

Otvorenie novej sezóny časopisu KINEČKO, spojené s predstavením celoročnej koncepcie fokusu na národné kinematografie a predovšetkým nového brazílskeho čísla. Súčasťou programu bude verejné počúvanie rozhlasovej hry *Macunaíma*, premietanie krátkych brazílskych filmov a brazílska párty pod taktovkou DJ-a Miletičku. Filmy budú zároveň vydané na DVD vo februárovom KINEČKU – *Zelená platňa* (r. Kleber Mendonça Filho), *Nástroj kinematografie – Krása obrazov* (r. Cláudia Cárdenas), *Jednosmerná ulica* (r. André Gevaerd), *Odtiene* (r. Geraldo Blay) a *Trstina s horkou príchutou* (r. Paula Fabiana).

► www.a4.sk

21. február ► 18.00

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Filmový kabinet:

Vznik slovenskej kinematografie / Jánošík

Druhý februárový večer vzdelávacieho programu Slovenského filmového ústavu priblíži problematiku vzniku slovenskej kinematografie a predstaví prvý slovenský hraný celovečerný film *Jánošík* (J. Siakeľ, 1921). ► www.aic.sk/kinolumiere

► www.navstevnik.sk

22. – 24. február

(BANSKÁ ŠTIAVNICA – KINO AKADEMIK, ART CAFÉ, ŠTIAVNICKÉ OBÝVAČKY)

2. zimný filmový seminár 4 živly

Zimná časť seminára predznamenáva svojou témou časť letnú. Témou 4 živlov pre rok 2013 sa stala láska a zimný seminár sa intenzívne zameria na jednu z jej podôb – na lásku ku kinu. Napriek úzko profilovanej téme sľubujú organizátori rôznorodý filmový program, ktorý lásku ku kinu rozoberie nielen z psychologického či sociologického hľadiska, ale aj z toho historického a geografického. ► www.4zivly.sk

25. február ► 19.00

(BRATISLAVA – A4 – NULTÝ PRIESTOR – KARPATSKÁ 2)

KINEČKOlab

Téma večera je hudba v amatérskych filmoch. KINEČKOlab ponúkne hraný film Ivora Bauera a Lukáša Pazeru *Bordel advocaat*. Čiernobiela sonda do medziľudských vzťahov vzdáva poctu režisérovi Akimu Kaurismäkimu, ktorý tvorcov bez pochyb v mnohom inšpiroval. Po premietaní bude diskusia o fenoméne hudby vo filmoch.

► www.a4.sk

28. február ► 20.30

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Kino-Ikon Plus: Nový Babylon

Pravidelný cyklus premietaní výnimočných titulov svetovej kinematografie v dramaturgii redaktorov a autorov filmologického časopisu Kino-Ikon ponúka v posledný februárový štvrtok sovietsky film z roku 1929 *Nový Babylon* režisérskej dvojice Grigorij Zozincev, Leonid Trauberg. Výber sovietskeho filmu z éry 20. rokov minulého storočia doplnia kontext prvého semestra vzdelávacieho programu Filmový kabinet.

► www.aic.sk/kinolumiere ► www.navstevnik.sk

Podujatia slovenského filmu v zahraničí ►

23. január – 3. február

42. MFF Rotterdam (HOLANDSKO)

Do hlavnej festivalovej súťaže Hivos Tiger Awards Competition je zaradený film Miry Fornay *Môj pes Killer*, v sekcii Bright Future je zase film Mátyása Priklera *Ďakujem, dobre*.

► www.filmfestivalrotterdam.com

25. január – 4. február

36. MFF Göteborg (ŠVÉDSKO)

V sekcii Debater sa bude premietat film *Až do mesta Aš* Ivety Grófovej. ► www.giff.se

5. február

ERA art klub – Praha (ČESKO)

Premietanie filmu Ela Havettu *Lalie polné*.

► www.prostor.erasvet.cz

7. – 17. február

63. MFF Berlinale a EFM – Berlín (NEMECKO)

Na filmovom trhu EFM bude po ôsmy raz prezentovaná slovenská kinematografia v stánku CEC. Viac informácií nájdete na str. 14.

► www.berlinale.de, www.aic.sk

8. – 17. február

Festival animovaných filmov Anima – Brusel, Flagey (BELGICKO)

Premietanie filmu *Posledný autobus* Ivany Laučíkovej a Martina Snopeka.

► www.animafestival.be

19. – 24. február

16. MFF Zoom – Zblizenia

– Jelenia Góra (POĽSKO)

V súťaži sa budú premietat filmy *Ozveny ticha* (r. R. Rausová, S. Králik), *Mercúř* (r. M. Jurza) a *Savitri* (r. K. Rigová). Mimo súťaže bude uvedený film Jakuba Kronera *Lóve*. ► www.zoomfestival.pl

27. február – 3. marec

25. festival krátkych filmov Minimalen

– Trondheim (NÓRSKO)

Premietanie filmu *Posledný autobus* (r. I. Laučíková, M. Snopek). ► www.minimalen.com

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)

► Mariana Jaremková

PREMIÉRA: 28. 2. 2013

Attonitas

(*Attonitas*, Slovensko, 2012) DCP 2D, 94 min., MN 15, TRILER

RÉŽIA A SCÉNÁR: Jaroslav Mottl

KAMERA: Marian Vaco **STRIH:** Nina Maxim

HUDBA: Michal Kovalčík

HRAJÚ: Gabriela Marcinková, Petra Blesáková, Michal Janoš, Peter Brajerčík, Adrian Gula

DISTRIBÚTOR: Continental Film

V starom opustenom kláštore uprostred bansko-bystrického sídliska nájdu obhorené telo. Študentka Jana začína mať podozrenie, že je to jej nezvestný expriateľ. Navyše zo svojho privátu videla v kláštore podozrivú tienu. Janina spolubývačka Elena, študentka filmovej fakulty, v tom vidí zaujímavý materiál na film, a tak sa spolu s kameramanom Kamilom vydáva na prieskum opustenej budovy, kde počujú zvláštne zvuky a sú svedkami čudných javov. O týždeň sa preto vrátia do kláštora spolu s Janou a ďalšími spolubývajúcimi. Situácia sa rýchlo začína vymykať kontrole a jediným svedkom desivých udalostí zostáva napokon iba nakrútený materiál.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Babovřesky

(*Babovřesky*, Česko, 2013) DCP 2D, ŠUP, 120 min., MP 12, ČESKÝ, KOMÉDIA

RÉŽIA: Zdeněk Troška **NÁMET A SPOLUPRÁCA NA SCÉNÁRI:** Luboš Draganovský

SCÉNÁR: Zdeněk Troška, Marek Kalíš

KAMERA: Ervín Sanders **STRIH:** Dalibor Lipský

HUDBA: Karel Vágner

HRAJÚ: Lukáš Langmajer, Veronika Žilková, Jana Synková, Lucie Vondráčková, Pavel Kikinčuk, Jan Dolanský, Miro Noga, Jitka Sedláčková, Lucie Bílá

DISTRIBÚTOR: Saturn Entertainment

Režisér Zdeněk Troška sa vracia na juhočeský vidiek do dedinky Babovřesky, aby v duchu kultovej série *Slnko, seno...* opäť divákovi ponúkol komédiu plnú náhod a nedorozumení, lásky a žiarlivosti. Keď storočná Trůda zomrie, zostanú po nej lukratívne pozemky a starý dom. Na pozemok si brúsi zuby starosta, ktorý tam chce vybudovať autobazár, ale príbuzní sa rozhodnú starý dom opraviť, aj keď tam údajne straší. Do všetkého sa zamiešajú miestne „drbný“ na čele s Horáčkovou, ktorá o všetkom vie a do všetkého sa mieša. Zbožné tetky navyše očakávajú príchod nového farára. Namiesto neho však prichádza svalnatý mladík.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Bez šance

(*Penthouse North*, USA, 2013) DCP 2D, MN 15, ČESKÉ TITULKY, TRILER

RÉŽIA: Joseph Ruben **SCÉNÁR:** David Loughery **KAMERA:** Chris Seager

HUDBA: Mark Mancina

HRAJÚ: Michelle Monaghan, Michael Keaton, Barry Sloane, Andrew W. Walker,

Kaniehtio Horn

DISTRIBÚTOR: Forum Film

Samotárska fotoreportérka Sara Frost je poznamenaná tragickou minulosťou. Žije v pokoji v new-yorskom penthouse až do chvíle, keď do jej života vstúpi uhladený, ale sadistický zločinec Hollander. Ten sa snaží v Sarinom byte nájsť ukradené diamanty, ktoré by tam mali byť ukryté. Hoci mu Sara tvrdí, že o diamantoch vôbec nič nevie, Hollander sa ju fyzickým i psychologickým týraním snaží zlomiť. Sara sa však nevzdáva a je rozhodnutá tento boj mačky s myšou dotiahnuť do víťazného konca. Po filmoch *Psychopat* a *San Francisca* a *Hranica zúfalstva* ďalšia lákavá záporná úloha pre Michaela Keatona.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Hašíšbaba

(*Paulette*, Francúzsko, 2012) DCP 2D, ŠUP, 87 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, KOMÉDIA

RÉŽIA: Jérôme Enrico **SCÉNÁR:** Bianca Olsen, Cyril Rambour, Jérôme Enrico, Laurie Aubanel

KAMERA: Bruno Privat **STRIH:** Antoine Vaireille

HUDBA: Michel Ochowiak

HRAJÚ: Bernadette Lafont, Carmen Maura, Lionnel Astier, Dominique Lavanant, Françoise Bertin

DISTRIBÚTOR: Continental Film

Zatrpknutá stará Paulette býva v paneláku na predmestí Paríža. Žije opustene, chudobne, s malým dôchodkom v takmer prázdnom byte, pretože exekútor jej zabavil skoro všetok majetok. Odpojili jej aj telefón a Paulette už nevie, ako ďalej. Jedného večera sa nechtiac stane svedkom obchodu s drogami a považuje to za znamenie. Rozhodne sa, že sama začne predávať hašíš. Bývalá cukrárka má obchodného ducha aj kuchársky talent a nájde originálny spôsob, ako „podnikať“. Dilerom sa však nestanete len tak jednoducho.

PREMIÉRA: 7. 2. 2013

Hitchcock

(*Hitchcock*, USA, 2012) DCP 2D, ŠUP, 98 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA, ŽIVOTOPISNÝ

RÉŽIA: Sacha Gervasi

NÁMET: Stephen Rebello - kniha

SCÉNÁR: John J. McLaughlin

KAMERA: Jeff Cronenweth

STRIH: Pamela Martin **HUDBA:** Danny Elfman

HRAJÚ: Anthony Hopkins, Helen Mirren, Scarlett Johansson, Jessica Biel

DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Na pozadí nakrúcania kultového hororu *Psycho* životopisná snímka nielen rozpráva dramatický príbeh vzniku najslávnejšieho Hitchcockovho filmu, ale súčasne odhaľuje súkromie a osobnosť majstra hororu. Film ukazuje možno málo známe fakty o tom, aký veľký a zásadný podiel na výslednom efekte *Psycha* má Hitchcockova žena Alma, no nepotvrzuje aj dobre známe fámy o režisérovyh tvrdých spôsoboch, ako zo svojich herečiek dostať tú správnu emóciu. Snímka *Hitchcock* sa sústreďuje na mimoriadne intenzívny vzťah medzi Almou a jej geniálnym manželom, na vzťah, ktorý v dôsledku Hitchcockovej záletnosti prechádza ťažkými skúškami.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Holy Motors

(*Holy Motors*, Francúzsko/Nemecko, 2012) DCP 2D, ŠUP, 115 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA A SCÉNÁR: Leos Carax

KAMERA: Yves Cape **STRIH:** Nelly Quettier

HRAJÚ: Denis Lavant, Edith Scob, Eva Mendes, Kylie Minogue, Michel Piccoli

DISTRIBÚTOR: ASFK

Režisér Leos Carax sa po trinástich rokoch vracia, a to vo veľkom štýle. Horúci kandidát na minuloročnú Zlatú palmu opäť obsadil do ústrednej postavy svojho najnovšieho filmu svojho dvorného herca Denisa Lavanta, tentoraz ako záhadného pána Oscara, ktorý na seba počas jedného dňa berie najrôznejšie identity. Vzniká znepokojujúca show, hravá, bizarná a provokatívna. Carax tu vzdáva hold filmovému umeniu svojím typickým romanticko-bolestným nazeraním na svet. *Holy Motors* je nielen počtujúcou filmom, ale súčasne hľadá jeho nové, doteraz netušené možnosti. Vizualne pôsobivé dielo, ktoré má ďaleko od povrchného rozprávania.

PREMIÉRA: 28. 2. 2013

Janičko a Marienka: Lovci čarodejní

(Hansel and Gretel: Witch Hunters, Nemecko/USA, 2013) DCP 2D + 3D, ŠUP, 83 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, AKČNÁ FANTASY KOMÉDIA

RÉŽIA: Tommy Wirkola

SCENÁR: Tommy Wirkola, Dante Harper

KAMERA: Michael Bonvillain

STRIH: Jim Page **HUDBA:** Atli Orvarsson

HRAJÚ: Jeremy Renner, Gemma Arterton, Peter Stormare

DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Prečo by aj známa klasická rozprávka nemohla mať svoje pokračovanie? Aj keď nie úplne rozprávkové. V perníčkovej chalúpke sa to končí happy endom, ježibaba horí v peci a Janičko s Marienkou môžu pokojne žiť. Alebo nie? Dvojica hrdinov dospela a založila si výnosný biznis na tom, čo ich najviac preslávilo. Stredovekú dedinu sužujú čarodejnice, a tak starosta pozve dve celebrity – slávnych lovcov čarodejní Janička a Marienku. Cukrovkár (následok prejedenia perníčkami v detstve) Janičko sa s Marienkou pustí do záchranej misie, ale sily, ktoré proti nim stoja, sú oveľa mocnejšie, než s akými sa doteraz stretli. Príde aj tentoraz happy end?

PREMIÉRA: 14. 2. 2013

Klip

(Klip, Srbsko, 2012) DCP, DVD, Blu-ray, 100 min., MN 18, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA A SCENÁR: Maja Miloš

KAMERA: Vladimír Simić

STRIH: Stevan Filipović

HUDBA: Ognjen Popić, Zoran Maksimović

HRAJÚ: Isidora Simijonović, Vukašin Jasnić,

Sanja Mikitišin, Jovo Maksić, Monja Savić

DISTRIBÚTOR: ASFK

Víťazný film MFF Rotterdam 2012 je debutovou snímkou mladej srbskej režisérky, ktorá ťaží najmä zo silnej a autentickej výpovede. Šestnásťročná Jasna je zamilovaná do Djoleho a ich vzťah sa sústreďuje na divoké žúry plné drog, alkoholu, násilia a sexu. Všetko si detailne nakrúcajú na mobilné telefóny, napokon, ako celý svoj život. Film zachytáva svet dnešných tínedžerov ich vlastnými očami. Základom je otázka, kde je v pretechnizovanom svete miesto pre city. Zároveň sa film venuje aj generácii rodičov, ktorí sú poznačení vojnovými traumami a stratili všetky ilúzie. Kontrast medzi týmito dvoma svetmi je veľmi intenzívny. Režisérka obsadila do filmu nehercov, ktorí sa súčasne stali spolurežisérmi, keď jednotlivé scény nakrúcali na mobilné telefóny.

PREMIÉRA: 7. 2. 2013

Konečná

(The Last Stand, USA, 2013) DCP 2D, ŠUP, 107 min., MP 15, ČESKÉ TITULKY, AKČNÝ/KRIMI/TRILER

RÉŽIA: Jee-woon Kim

SCENÁR: Andrew Knauer, Jeffrey Nachmanoff

KAMERA: Ji-yong Kim

STRIH: Steven Kemper **HUDBA:** Mowg

HRAJÚ: Arnold Schwarzenegger, Forest

Whitaker, Peter Stormare, Eduardo Noriega,

Rodrigo Santoro, Johnny Knoxville,

Jaimie Alexander

DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Veľký Arnie je späť. Ako šerif Owens v ospalom mestečku kdesi pri mexickej hranici, kam ho odpratali po neúspešnej akcii v L. A. Teraz šéfuje bande neschopných policajtov a nudí sa. Z nudy ho vytrhne až telefonát z FBI, v ktorom ho varujú pred príchodom nebezpečného bossa mexickej mafe. Cortéza oslobodili členovia drogového gangu pri eskorte do mexického väzenia. Poslednou prekážkou pri ceste za hranice je práve šerifovo ospalé mestečko. Owens vidí šancu očistiť svoju povesť a rozhodne sa zastaviť zdanlivo nepremožiteľného gangstra a jeho bandu.

PREMIÉRA: 28. 2. 2013

Kráľovský víkend

(Hyde Park on Hudson, V. Británia, 2012) DCP 2D, ŠUP, 94 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, ŽIVOTOPISNÝ/KOMÉDIA/DRÁMA

RÉŽIA A SCENÁR: Richard Nelson

KAMERA: Lol Crawley **STRIH:** Nicolas Gaster

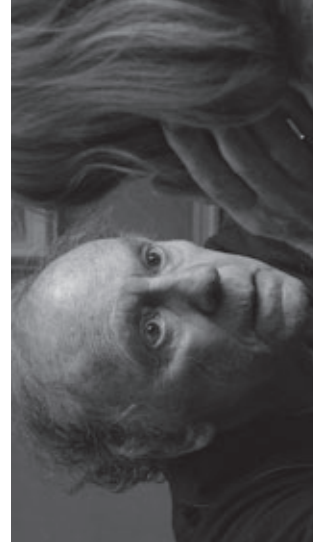
HUDBA: Jeremy Sams

HRAJÚ: Bill Murray, Laura Linney,

Samuel West, Olivia Colman

DISTRIBÚTOR: Magic Box Slovakia

Prezidenta Franklina D. Roosevelta príde navštíviť šarmantná sesternica Daisy. Prežijú spolu príjemný víkend, ktorý je pre oboch víťaznou zmenou. Stávajú sa dôvernými priateľmi a víkend sa ani zďaleka nekončí. Do prezidentovej súkromnej rezidencie zavíta anglický kráľovský pár. Ide o historickú udalosť a v rámci udržiavania dobrých vzťahov medzi Amerikou a Veľkou Britániou je dôležitá každá maličkosť. A práve Daisy, zdá sa, bude mať v celej udalosti dôležitú úlohu. Romantická komédia zo zákulisia svetových dejín stubuje situácie plné typického anglického humoru.

PREMIÉRA: 7. 2. 2013

Láska

(Amour, Francúzsko/Nemecko/Rakúsko, 2012) 35mm, DCP, DVD, 125 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA A SCENÁR: Michael Haneke

KAMERA: Darius Khondji

STRIH: Nadine Muse, Monika Willi

HRAJÚ: Jean-Louis Trintignant,

Emmanuelle Riva, Isabelle Huppert

DISTRIBÚTOR: ASFK

Najnovší film Michaela Hanekeho už stihol získať niekoľko prestížnych ocenení. Príbeh o láske a jej premenách na sklonku života je pôsobivým intímym pohľadom na vzťah prechádzajúci náročnou skúškou. George a Anna sú osemdesiatnici, bývalí učiteľia hudby, a ich elegantný svet náhle zničí Annina choroba. Po tom, ako ju postihla porážka a stala sa odkázanou na svoje okolie, nič nezostáva také, aké to bolo predtým. Ani pre manželov, ani pre ich dcéru. *Láska* nie je filmom o starnutí a smrti. Napriek všetkému je to láskavý film o nádeji. Haneke mu sa do snímky podarilo získať Jeana-Louisa Trintignanta, pre ktorého sa postava Georga napokon stala jedným z vrcholov jeho hereckej kariéry.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Let

(Flight, USA, 2012) DCP 2D, 138 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Robert Zemeckis **SCENÁR:** John Gatins

KAMERA: Don Burgess **STRIH:** Jeremiah

O'Driscoll **HUDBA:** Alan Silvestri

HRAJÚ: Denzel Washington, Kelly Reilly,

John Goodman, Bruce Greenwood

DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Whip Whitaker je ostrieľaný pilot, ktorého nič nerozhádže. Dokáže bezpečne vymanévrovať z nebezpečnej búrky, za čo ho cestujúci a posádka odmenia potleskom. Radosť v lietadle je však predčasná. Stroju začínajú postupne vynechávať funkcie a stáva sa neovládateľným. Whitaker sa odhodlá na šialený manéver – otočí lietadlo hore nohami, aby získal čas a našiel miesto na pristátie. Pred zosadnutím lietadlo otočí a podarí sa mu bez straty na životoch pristáť. Stáva sa národným hrdinom. Keď sa však vynorí otázka, čo robil kapitán pred letom, všetko sa obracia a z hrdinu je zrazu štvanec. Whitakera čaká ťažší boj ako ten, ktorý zviedol s prírodným živlom v neovládateľnom lietadle.

PREMIÉRA: 7. 2. 2013

Maniak

(**Maniac**, Francúzsko/USA, 2012) DCP 2D, ŠUP, 93 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, TRILER/HOROR

RÉŽIA: Franck Khalfoun **SCENÁR:** Alexandre Aja, Gregory Levasseur, C.A. Rosenberg

KAMERA: Maxime Alexandre

STRIH: Baxter, Franck Khalfoun **HUDBA:** Rob

HRAJÚ: Elijah Wood, Nora Arnezeder, America Olivo

DISTRIBÚTOR: Forum Film

Sériový vrah posadnutý ľudskými skalpmi sa odmlčal... a teraz je späť. Majiteľ malého obchodu s figurínami Frank vedie stereotypný život. Príde však nečakaná ponuka od mladej umelkyne Anny, ktorá ho požiada o spoluprácu pri inštalácii jej novej výstavy. Frank sa postupne stáva posadnutým Annou a krásna žena v ňom prebudí dlho potláčané nutkanie vraždiť. *Maniak* je príbehom Jacka Rozparovača 21. storočia. Ide o remake slávneho trilera, ktorý vo svojej intimitosti ponúka desivú sondu do mysle šialeného vraha a jeho obetí v obrazo-odvážnej snímke.

PREMIÉRA: 14. 2. 2013

Marie Krøyer

(**Marie Krøyer**, Dánsko/Švédsko, 2012) DCP 2D + DVD + Blu-ray, ŠUP, 100 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Bille August **SCENÁR:** Peter Asmussen

KAMERA: Dirk Brüel **STRIH:** Gerd Tjur

HUDBA: Stefan Nilsson

HRAJÚ: Birgitte Hjort Sørensen, Søren

Sætter-Lassen, Nanna Buhl Andresen

Distribútor: Film Europe

Film inšpirovaný životnými osudmi známej dánskej umelkyne, ktorá bola považovaná za najkrajšiu ženu Dánska. Príbeh čerpajúci z výnimočných osudov Marii Krøyer sa odohráva na začiatku 20. storočia. Marie Krøyer je vydatá za duševne chorého dánskeho maliara P. S. Krøyer. Talentovaná umelkyňa sa zmieta medzi povinnosťami starostlivej matky, úlohou oddanej manželky a svojimi umeleckými ambíciami a kreativitou. Počas dovolenky vo Švédsku sa stretáva s hudobným skladateľom Hugom Alfvénom a vášnivo sa do neho zamiluje. Marie Krøyer je najnovšou snímkou oskarového režiséra Billa Augusta, ktorý sa vracia do rodného Dánska po 25. rokoch.

PREMIÉRA: 14. 2. 2013

Nádherné bytosti

(**Beautiful Creatures**, USA, 2013) DCP 2D, ŠUP, 123 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA/TRILER

RÉŽIA: Richard LaGravenese

Námet: Kami Garcia, Margaret Stohl - román

SCENÁR: Richard LaGravenese

KAMERA: Philippe Rousselet **STRIH:** David

Moritz **HUDBA:** Thewenwo2

HRAJÚ: Alice Englert, Viola Davis,

Emma Thompson

DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Ethan túži odísť z nudného malého provinčného mesta. Stretáva tajomnú Lenu, ktorá prichádza do mesta, a spolu odhaľujú temné tajomstvá, ktoré skrývajú ich rodiny. Lena vládne tajomnými silami, ktoré ju doteraz oddeľovali od ostatných. Romantický vzťah medzi Ethanom a Lenou je ohrozený, Lenu navyše v deň jej šestnástych narodenín čaká tradičný obrad. Počas neho sa musí rozhodnúť, kam nasmeruje svoj život. Zvíťazí Svetlo alebo Tma?

PREMIÉRA: 28. 2. 2013

Nový život

(**Nový život**, Česko/Slovensko, 2012) DCP 2D + Blu-ray, 77 min., MP 12, SLOVENSKY, DOKUMENTÁRNY FILM

RÉŽIA A SCENÁR: Adam Olha

KAMERA: Adam Olha, Jakub Halousek

STRIH: Jan Daňhel

ÚČINKUJÚ: rodina Olhová

DISTRIBÚTOR: ASFK

Dokumentárny film Adama Olhu je veľmi osobným pohľadom na životné peripetie jeho vlastnej rodiny. Keď sa Adamov otec rozhodol rozviesť s manželkou, herečkou Janou Olhovou, situácia v rodine sa zmenila. Mladý Adam zostal v rodine jediným mužom medzi svojimi piatimi sestrami a matkou. V autorskom dokumente sa na základe konfrontácie starých záznamov a prítomnosti snaží zistiť, čo jeho otca viedlo k radikálnej zmene v jeho živote. Skúma vzťah rodičov od jeho začiatku cez problémy v komunikácii medzi mužom a ženou až po dosah vzťahových problémov na deti. Film získal Cenu divákov na MFDF Jihlava.

PREMIÉRA: 31. 1. 2013

Paralelné svety

(**Upside Down**, Kanada/Francúzsko, 2012) DCP 2D, ŠUP, 107 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, ROMANTICKÝ/SCI-FI

RÉŽIA: Juan Diego Solanas

SCENÁR: Santiago Amigorena, Juan Diego

Solanas **KAMERA:** Pierre Gill

STRIH: Dominique Fortin, Paul Jutras

HUDBA: Benoît Charest

HRAJÚ: Kirsten Dunst, Jim Sturgess,

Jayne Heitmeyer, Neil Napier, Larry Day,

Timothy Spall, Stella Maeve, James Kidnie

DISTRIBÚTOR: Continental Film

Romantický sci-fi príbeh jednej nezvyčajnej lásky. Obyčajný chlapec Adam žije v neobyčajnej realite. Neustále myslí na dievča, ktoré stretol kedysi dávno. Eva však nie je obyčajné dievča, žije v úplne inom svete - paralelnom k tomu nášmu. Ten svet je síce blízko, ale zároveň mimo nášho dosahu. Adamovo snívanie dostane zrazu jasné kontúry, keď jedného dňa uvidí už dospelú Evu v televízii. Rozhodne sa ju získať späť, a to za každú cenu. Napriek všetkým zákonom a vede.

PREMIÉRA: 28. 2. 2013

Posledná zima

(**L'hiver dernier**, Belgicko/Francúzsko/Švajčiarsko, 2011) DVD, ŠUP, 98 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: John Shank **SCENÁR:** Vincent Poymiro

KAMERA: Hichame Alaouié, Antoine Parouty

STRIH: Yannick Leroy **HUDBA:** Daau

HRAJÚ: Vincent Rottiers, Anaïs Demoustier,

Florence Loiret Caille, Michel Subor

DISTRIBÚTOR: Film Europe

Johann zdedil po otcovi farmu na izolovanej horskej planine. Zamiluje sa do života v divočine a farme venuje všetok svoj čas a energiu, aby ju udržal v prevádzke. Život mu komplikuje nielen drsná príroda, ale aj večne bojujúca komunita ľudí žijúcich v okolí. Práve divočina ho naučí všetko, čo potrebuje. Keď v jeden nešťastný deň zhorí stodola, ohrozí to existenciu celej farmy. Johann sa dostáva do existenčných problémov a musí urobiť aj nemožné, aby farmu a vlastne aj seba zachránil.

PREMIÉRA: 10. 1. 2013

Sniežik, biely kožušok

(*Floquet de Neu*, Španielsko, 2011) DCP 2D, 90 min., MP, SLOVENSKÝ DABING, ANIMOVANÝ, HRANÝ, RODINNÝ

RÉŽIA: Andrés G. Schaer

SCENÁR: Amélia Mora, Albert Val

ANIMÁCIA: A. Martin Puentes, Pablo Navarro

KAMERA: Sergi Bartrolí

V SLOVENSKOM ZNENÍ: Jakub Janák, Bianka Bucková, Richard Stanke, Andrea Királová, Andy Hryc, Zuzana Fialová

DISTRIBÚTOR: InterSon

Gorilie mláďa Sniežik je iné. Jeho biely kožušok ho hneď na prvý pohľad odlišuje od ostatných goríl. Teraz žije spokojne v barcelonskej zoologickej záhrade, ale aj keď ho všetci milujú, ostatné gorily ho medzi seba nechcú prijať. Sniežik sa rozhodne získať si ich priateľstvo a spolu s červenou pandou menom Ailur, ktorá tvrdí, že je v skutočnosti čiernym panterom, a s kamarátkou Paulou naplánujú útek. Sniežik chce navštíviť čarodajnicu, ktorá by mu pričarovala pravý hnedý kožušok. No svet za múrmi zoo je nebezpečný. Bezcitný Luc de Sac je rozhodnutý urobiť všetko, aby získal bielu gorilu ako amulet pre šťastie. Sniežika a jeho kamarátov preto čaká nebezpečná cesta.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Štvorlístok v službách kráľa

(*Čtyřlístek ve službách krále*, Česko, 2012) DCP 2D, 90 min., MP, SLOVENSKÝ DABING, ANIMOVANÝ FILM

RÉŽIA: Michal Žabka

VÝTVARNÍK: Jaroslav Němeček

NÁMET A SCENÁR: Josef Lamka, Hana

Lamková HUDBA: Ondřej Soukup

DISTRIBÚTOR: Continental Film

V Česku mimoriadne úspešný kreslený komiks pre deti o dobrodružstvách zvieracích kamarátov Fifinky, Myšpulína, Pind'u a Bobíka sa dočkal filmového spracovania. Ich veľké filmové dobrodružstvo sa odohráva v dalekej histórii, na dvore kráľa Rudolfa II. Panovník známy svojou obľubou umenia i vecí tajomných a magických túži po „zlatotvornom“ kameni mudrcov. Vo svojej neovládateľnej túžbe je schopný zájsť kamkoľvek, aj obetovať cennú svätováclavskú korunu a blaho celého kráľovstva. Prastará veštba však prorokuje, že zvláštne bytosti zo vzdialenej budúcnosti dokážu zachrániť kráľovské klenoty aj celé kráľovstvo. A dokonca aj celý svet, ktorému hrozí návrat do doby ľadovej.

PREMIÉRA: 14. 2. 2013

Terapia láskou

(*Silver Linings Playbook*, USA, 2012)

DCP 2D, ŠUP, 122 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, KOMÉDIA/ROMANCA

RÉŽIA A SCENÁR: David O. Russell

NÁMET: Matthew Quick - román

KAMERA: Masanobu Takayanagi

STRICH: Jay Cassidy, Crispin Struthers

HUDBA: Danny Elfman

HRAJÚ: Bradley Cooper, Jennifer Lawrence, Robert De Niro

DISTRIBÚTOR: Forum Film

Pat Solatano skončil v psychiatrickej liečebni po tom, ako prišiel o všetko – prácu, dom aj manželku. Po ôsmich mesiacoch sa rozhodne odísť a vráti sa k rodičom, aby začal odznova budovať vlastný život. Snaží sa byť optimistický a pokúša sa aj o napravenie vzťahu so svojou ženou. Keď stretne Tiffany, veci sa začínajú komplikovať. Tiffany má kopy vlastných problémov a navrhne Patovi dohodu – ona mu pomôže vrátiť sa k žene a on zasa pomôže jej. Neobyčajná dohoda vytvorí medzi nimi silné puto a obaja zrazu zažívajú dávno stratené pocity šťastia. Film má 8 oscarových nominácií.

PREMIÉRA: 7. 2. 2013

Z prezidentskej kuchyne

(*Les saveurs du Palais*, Francúzsko, 2012) DCP 2D + DVD + Blu-ray, ŠUP, 95 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Christian Vincent

NÁMET: Danièle Mazet-Delpeuch

SCENÁR: Etienne Comar, Christian Vincent

KAMERA: Laurent Dailland STRICH: Monica

Coleman HUDBA: Gabriel Yared

HRAJÚ: Catherine Frot, Jean D'Ormesson, Arthur Dupont, Jean-Marc Roulot, Hippolyte Girardot

DISTRIBÚTOR: Film Europe

Hortense je energická žena, ktorá v prvom rade počúva svoje srdce, a dosiahne všetko, čo si zaumieni. V Hortense sa stretáva tradícia s modernosťou, pokora s ambicióznosťou aj krehkosť s razantnosťou. Jej životné dobrodružstvá ju zavedú až do kuchyne francúzskeho prezidenta. Film nakrútený podľa skutočného príbehu osobnej šéfkuchárky prezidenta François Mitteranda postupne odhaľuje neobyčajné osudy jednej ženy, ktorá sa z Antarktídy dostala až do paláca Elysée.

PREMIÉRA: 21. 2. 2013

Zero Dark Thirty

(*Zero Dark Thirty*, USA, 2012) DCP 2D, 157 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA/TRILER

RÉŽIA: Kathryn Bigelow SCENÁR: Mark Boal

KAMERA: Greig Fraser STRICH: Dylan Tichenor,

William Goldenberg HUDBA: Alexandre Desplat

HRAJÚ: Jessica Chastain, Jason Clarke,

Joel Edgerton, Jennifer Ehle, Mark Strong,

Kyle Chandler, Edgar Ramirez

DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Režisérka Kathryn Bigelow, držiteľka Oscara za vojnový triler *Smrt' čaká všade*, sa vracia k osvedčenému žánru a v špionážnom trilere *Zero Dark Thirty* sleduje desať rokov pátrania po vodcovi militantnej islamskej teroristickej organizácie al-Káida Usámovi bin-Ládinovi. Film komplexne odkrýva udalosti, ktoré postupne viedli k jeho konečnej likvidácii 2. mája 2011 špeciálnou jednotkou amerického námorníctva SEAL Team Six v Pakistane. V strede príbehu stojí agentka CIA, ktorá urputne a bez emócií pátra po najhľadanejšom zločincovi tej doby. Bez páťosu spracované skutočné udalosti, ktoré s napätím sledoval celý svet. Film je nominovaný na 5 Oscarov.

Projekt 100 opäť úspešný

Osemnásť ročník najväčšej domácej putovnej filmovej prehliadky Projekt 100 – 2012 prilákal do kín viac ako 14-tisíc divákov. Kiná a filmové kluby po celom Slovensku ponúkli v rámci svojho programu novú desiatku výnimočných kinematografických diel a jeden archívny špeciál – snímku *Upír Nosferatu* z roku 1922. Do tohto podujatia sa v roku 2012 zapojilo 44 jednosálových kín, ktoré ešte neprešli digitalizáciou a pre ktoré sú filmy na 35-mm kópiách pri programovaní jedinou možnosťou. Diváci v mnohých regiónoch Slovenska sa tak len vďaka dramaturgii kamenných kín dostanú k najvýznamnejším dielam svetovej kinematografie. Najnavštevovanejšími titulmi 18. ročníka prehliadky boli tri medzinárodné najoceňovanejšie filmy roku 2011. Najviac divákov mala napokon britská snímka *Hanba* režiséra Steva McQueena. Druhým najvyhľadávanejším filmom v programe bola iránska oscarová snímka *Rozchod Nadera a Simin* v réžii Asghara Farhadiho. Tretím najnavštevovanejším filmom prehliadky Projekt 100 – 2012 bolo dielo bratov Dardenoncov *Chlapec na bicykli*, ktoré Projekt 100 slávnostne otvorilo. Súčasťou každoročného výberu prehliadky je vždy aj významné dielo slovenskej, českej či česko-slovenskej produkcie. Tohtoročným zástupcom bol celovečerný debut Martina Šulíka *Neha*. Prehliadka Projekt 100 – 2012 prebiehala od 6. 9. 2012 do konca roku 2012.

Klapka.sk s rekordnou predajnosťou

Predajňa Slovenského filmového ústavu (SFÚ) Klapka.sk zaznamenala v roku 2012 rastúcu predajnosť DVD nosičov aj vďaka predaju na Vianočných trhoch v Bratislave a na rôznych domácich i zahraničných filmových podujatiach. Za rok 2012 to bolo spolu takmer 12-tisíc nosičov. Medzi najpredávanejšie tituly patrili filmy Juraja Jakubiska *Perinbaba* a *Tisícročná včela I – II*, záujem bol aj o hudobnú snímku *Rodná zem* či výberové DVD s tromi filmami Martina Hollého. Publikácií sa vlni predalo viac ako 1 600 kusov a najväčší záujem bol o titul *Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky* od J. M. Lotmana, za ktorým nasleduje kniha *Umění filmu* od Davida Bordwella a Kristin Thompsonovej. V päťici najúspešnejších je však aj kniha Pavla Branka *Protí prúdu*. DVD a publikácie vydané SFÚ sa od konca roka 2011 úspešne predávajú aj v Kine Lumière.

► jar

Kino Lumière malo vlni viac ako 36-tisíc divákov

V roku 2012 sa v dvoch kinosálach Kina Lumière uskutočnilo 1 560 projekcií, ktoré navštívilo spolu 36 155 divákov. Odpremietalo sa 499 filmov a filmových blokov, z toho viac než 450 dlhometrážnych titulov. Divácky najúspešnejším filmom minulého roka bol britský titul *Hanba* (r. Steve McQueen) s priemerom vyše 50 divákov na projekciu, nasledujú filmy *Le Havre* (r. Aki Kaurismäki) spolu so slovenským animovaným predfilmom *Posledný autobus* (r. Ivana Laučiková, Martin Snopek) a poľský film *Miestnosť samovrahov* (r. Jan Komasa). V päťici najúspešnejších filmov figurujú i dva slovenské, resp. koprodukčné tituly: najlepší európsky animovaný film roku 2012 *Alois Nebel* (r. Tomáš Luňák) a slovensko-česko-poľský hraný film *eŠteBák* (r. Juraj Nvota). V programe kina sa objavilo viac než 80 slovenských titulov na vyše 300 projekciách.

► zh

Môj pes Killer v Rotterdame aj v Berlíne

Film režisérky Miry Fornay *Môj pes Killer* zaradili na prestížnom 42. MFF Rotterdam (23. 1. – 3. 2.) do hlavnej súťaže Hivos Tiger Awards Competition. Je to vôbec prvý raz, čo je slovenský film v tejto súťaži. Koprodukčná slovensko-česká snímka je ďalším autorským filmom Miry Fornay a rotterdamský festival sa vo svojich náročných kritériách zameriava práve na prezentáciu autorských filmov. Titul *Môj pes Killer* uvádza festival vo svetovej premiére rovnako ako debutový film Mátyása Priklera *Ďakujem, dobre*, ktorý je v programovej sekcii Bright Future.

Na Európskom filmovom trhu (EFM) Berlín 2013, ktorý je súčasťou 63. Berlinale (7. – 17. 2.), bude mať Slovenská republika už ôsmy raz zástupenie v prezentačnom stánku Central European Cinema, tretí raz v spolupráci troch krajín: Slovenska, Českej republiky a Slovinska. Prezentáciu slovenskej kinematografie a audiovízie zabezpečuje Slovenský filmový ústav. V stánku sa budú prezentovať slovenské a koprodukčné filmy, ktoré si zahraniční filmoví profesionáli budú môcť pozrieť na DVD, k dispozícii budú i zostrihy z pripravovaných filmov, presskity, prezentačné katalógy slovenskej kinematografie a ďalšie materiály. Stánok poskytne aj priestor na pracovné stretnutia slovenských filmových profesionálov. Na filmovom trhu EFM sa bude konať trhovacia projekcia (market screening) filmu *Môj pes Killer*, ktorý už zastupuje medzinárodný agent – spoločnosť m-appeal World Sales, a koprodukčného titulu *V tieni* režiséra Davida Ondříčka. V rámci EFM Berlín bude predstavený aktualizovaný katalóg *Slovak Films 12 – 13*, ktorý každoročne vydáva SFÚ. Počas Berlinale bude tradične prebiehať aj jedno z pravidelných stretnutí účastníkov a lektorov celoročného medzinárodného workshopu ScripTeast, ktorý je zameraný na vývoj scenára dlhometrážneho hraného filmu. Slovensko v programe zastupuje Katarína Uhrová s pripravovaným filmom *Retro raj*. Na prezentačnom fóre Pitch Stop bude v rámci projektu Cinema Total zastupovať Slovensko spoločnosť DNA Production s pripravovaným filmom *Čistič*.

► jar

Úprimne o rodine

► Daniel Bernát

V rodine herečky Jany Olhovej je päť dcér a iba jeden syn – Adam. Ten sa rozhodol nakrútiť o svojich najbližších dokumentárny film, ktorý nazval *Nový život*. Aj preto, že jeho otec odišiel z rodiny a založil si novú. Čo to znamená pre neho, čo pre Adamovu matku a jeho sestry a ako to vidí sám pozorovateľ – režisér?

Nový život vznikal v česko-slovenskej koprodukcii a za slovenskú stranu sa na projekte podieľala spoločnosť Artileria. Jej zástupca Marko Škop vracia, že ho spolu s kolegami zaujal príbeh samotnej rodiny, režisérova blízkosť k téme i protagonistom, a potenciál, ktorý so sebou niesla možnosť živie interakcie medzi členmi rodiny v súvislosti s témou lásky a vzťahov. „Vo svete vzniká veľa filmov, v ktorých autori odhalujú intimitu svoju aj svojich najbližších,“ hovorí Marko Škop. „Hoci pomenej, ale predsa vznikajú takéto snímky aj u nás, osobitne sa mi svojho času páčilo Vylvliekanie z vlastnej kože Aleny Čermákovéj. Chce to veľkú odvalu, ale s dostatkou úprimnosti sa taký film môže dotknúť zobrazenia veľmi vzácných momentov,“ myslí si Škop.

Olhovi sa takéto momenty podarilo zachytiť. No keď svojim blízkym kladie otázky, nie je ťažké predstaviť si, že občas muselo byť náročné odpovedať aj pýtať sa. „Dlho som premýšľal, či sa mám do toho púšťať. Mal som za sebou film Martin – Lisabon, kde som sa svojej rodiny už trochu dotkol. Nestačilo mi to a cítil som potrebu pokračovať. Motivovala ma otcova fotografická práca, ktorá je z veľkej časti záznamom rodinného života. To, že som ten proces zažil ako aktér, a fakt, že otec prestal fotografovať a odišiel,

vzbudili akúsi chemickú reakciu a ja som sa to snažil pochopiť“, vysvetľuje Adam Olha. Na začiatku vraj zvažoval viaceré spôsoby, ako film o vlastnej rodine uchopiť. Rátal s tým, že to bude „tanec na tenkom ľade“, a premýšľal, čím by látku odľahčil. „Pôvodný nápad bol vytvoriť akúsi dokumentárnu operu, v ktorej by sa všetko spievalo. Popritom som skúšal nakrúcať spontánne a intuitívne, aby som zistil, či budú sestry, mama, babička a hlavne otec schopní niesť fakt, že sa o nich točí dokument,“ ozrejmuje tvorca. „Z natočeného materiálu sa zrazu začal črtať úplne iný film, než som si vymyslel, a ja som pochopil, že v tom treba takto pokračovať.“

Práca na tejto osobnej snímke si napokon vyžiadala aj veľa času. „Najväčšou úľavou bol moment, keď sme film po štyroch rokoch dokončili a keď ho rodina prijala. V rodine sme mali vždy silné a pevné väzby, po otcovom odchode chýbala len dostatočná komunikácia medzi ním a nami. To, čo by sme ja, moje sestry, babička a mama neboli schopní povedať otcovi osobne, sa, dúfam, podarilo prepašovať do filmu,“ odpovedá Olha, ktorý ešte čaká, čo mu na film povie otec.

Nový život mal svetovú premiéru vlni v októbri na festivale dokumentárnych filmov v Jihlave, kde získal Cenu divákov. ▲

Nový život (r. Adam Olha, Česko/Slovensko, 2012)

• CELKOVÝ ROZPOČET FILMU: 80 520 eur (podpora AVF: 28 000 eur)

• POČET KÓPIÍ, V KTORÝCH SA FILM BUDE DISTRIBUOVAŤ V SLOVENSÝCH KINÁCH: 3 x DCP nosiče, 5 x Blu Ray, 5 x DVD

Film Attonitas staval na strach

► Robert Pospíš (filmový publicista)

Napätie a strach sú dlhodobo pevnou súčasťou kinematografie. Dobre natočený triler alebo horor vie aj v súčasnosti spoľahlivo naplniť kiná. Technologický pokrok neustále ponúka nové možnosti, a tak sme si zvykli na horory v 3D a čoraz vernejšie zobrazovanie ľudského utrpenia. Žáner hororového trileru patrí najmä k americkému filmovému trhu, no množstvo fanúšikov má aj na Slovensku. Medzi nimi nájdete aj debutujúceho režiséra Jaroslava Mottla, ktorý nedávno dokončil film so záhadným názvom **Attonitas**.

„Milujem napínavé filmy a komédie. Chcel som natočiť film, na ktorý sa rád pozriem aj o desať rokov. Ten príbeh vás donúti i rozmýšľať. Budem rád, keď diváci vyjdú z kina a začnú o ňom debatovať,“ komentuje Jaroslav Mottl svoju filmovú prvotinu. Medzi slovenskými divákmi je však už dávno známy ako seriálový herec. Okrem toho má ako autor a producent na konte tridsiatku divadelných hier pre deti, mládež aj dospelých. S filmom *Attonitas* sa po prvýkrát predstavuje v úlohe režiséra aj scenáristu. „Spojenie scenáristu a režiséra je úplne logická vec, nikto nepozná scenár lepšie ako režisér, ktorý si ho napíše,“ opisuje filmár spojenie dvoch náročných profesií.

Príbeh snímky *Attonitas* zavedie divákov do priestorov Radvanského kaštieľa, ktorý sa nachádza uprostred sídliska Radvaň v Banskej Bystrici. Práve v ňom nájde polícia spálenú mŕtvolu neznámeho človeka. Záhadný prípad

zaujme aj študentku Janu, ktorá je presvedčená, že súvisí s jej zmiznutým priateľom. Napätú situáciu ešte viac skomplikujú jej spolubývatelia, ktorí chcú svojej priateľke dokázať opak. Ich cesta za tajomstvom kaštieľa však bude mať fatálne následky.

„Pred piatimi rokmi som bol v Radvanskom kaštieľi na jednej firemnej akcii a ten kaštieľ ma dostal. Je to prinajmenšom slovenský fenomén. Historická ruina uprostred sídliska. Prešiel som ho celý a hovoril som si: Tu by sa mal natočiť film,“ objasňuje hlavný zdroj svojej inšpirácie scenárista a režisér v jednej osobe. Na otázku, či paranormálna atmosféra filmu fungovala aj pri jeho nakrúcaní, odpovedá Jaroslav Mottl slovami: „Prežíval som to s hercami naplno, aj ja som zároveň herec a drvivá väčšina scén bola naozaj nočných. Je pravda, že keď ste uprostred dvadsaťčlenného štábu, až tak sa nebojíte.

Okrem strachu však išlo hercom niekedy naozaj o život. A fakt je, že Petra Blesáková sa niekoľkokrát naozaj zlakla a bála sa často.“

Hlavnú úlohu študentky Jany zveril Mottl mladej herečke Gabriele Marcinkovej, ktorá už stihla zaujať aj zahraničných filmárov. Účinkovala napríklad v oceňovanom filme *360* (r. Fernando Meirelles), kde sa objavila po boku Juda Lawa a Anthonyho Hopkinsa. Jaroslav Mottl opisuje vysoké pracovné nasadenie štábu takto: „Nakrúcanie trvalo nejakých trinásť dní bez prestávky. Osemnásťhodinovky. Bol to skvelý štáb a super herci. Nikto nereptal. Boli sme tam ako jedna rodina. A stáli pri nás všetci svätí, za ten čas ani raz nepršalo, takže sme stihli natočiť všetko.“ Je Slovensko podľa neho ideálnou krajinou pre žáner mysteriózneho trileru? „Slovensko nie je ideálnou krajinou pre žiadny film. A už vôbec nie pre komerčné produkty. Dýchalo by sa nám ľahšie, keby nás bolo aspoň toľko ako Čechov. A nielen pri filme,“ myslí si tvorca novinky *Attonitas*. „A nepodceňoval by som žiaden žáner. Bud'

je film dobrý, alebo nie. Rozhodne divák a čas,“ dodáva Mottl.

O tom, či film *Attonitas* splní očakávania fanúšikov kvalitného strachu, sa začne rozhodovať už 28. februára, keď má distribučnú premiéru. Samotný režisér a autor scenára Jaroslav Mottl ho hodnotí týmito slovami: „Je to najlepší film, aký som kedy natočil. Vážim si všetky slovenské filmy, pretože natočiť projekt na Slovensku je dnes malý zázrak. Som na *Attonitas* hrdý a som hrdý na firmy a ľudí, ktorí išli do tohto projektu za chlieb s masťou, pretože verili, že sa to podarí.“ Sympatický nadhľad debutujúceho filmára iba potvrdzuje, že *Attonitas* netreba brať príliš vážne. Porovnávanie so zahraničnou produkciou by vzhľadom na nízky rozpočet slovenskej novinky nemuselo byť spravodlivé. Koho by teda film *Attonitas* mohol podľa jeho režiséra zaujať? „Mladých ľudí, milovníkov napätia a strachu, ale aj krásnych žien a silných hereckých výkonov. A potenciálnych investorov do rekonštrukcie kaštieľa.“ ▲

Attonitas (r. Jaroslav Mottl, Slovensko, 2012)

- CELKOVÝ ROZPOČET FILMU: 130 000 eur, film bol hradený kompletne zo súkromných zdrojov
- POČET KÓPIÍ, V KTORÝCH SA FILM BUDE DISTRIBUOVAŤ V SLOVENSKÝCH KINÁCH: distribuuje sa na DCP nosičoch

Veľa filmov, málo divákov

► Miro Ulman

Z hľadiska produkcie i distribúcie domácich filmov patril rok 2012 k najplodnejším v ére samostatnosti Slovenskej republiky. Vzniklo totiž 21 dlhometrážnych slovenských a koprodukčných filmov, z toho len 5 minoritných koprodukcí, a v kinách ich malo premiéru 17. Prišlo na ne však iba 90 830 divákov.

Rok 2009 s osemnástimi slovenskými premiérami zostal i naďalej rekordný, ale sedemnást vlnajších premiér je v ére samostatného Slovenska druhým najvyšším počtom domácich novíniek

počas jedného kalendárneho roka. Na druhej strane, tých 90 830 divákov, ktorých prilákali vlnajšie domáce premiéry, je štyrikrát menej, než ich bolo v roku 2011. Po odpočítaní výsledkov mi-

noritných koprodukcí je medziročný pokles počtu divákov síce nižší, ale i tak viac než dvojnásobný.

V roku 2011 prišlo len na film Jakuba Kronera *Lóve* za sedem týždňov vyše 100-tisíc divákov a ešte úspešnejšia bola minoritná koprodukcija *Občiansky preukaz*. Na vlnajšom poklese návštevnosti domácich novíniek sa podpísala najmä absencia diváckeho hitu, ale i s ňou súvisiaci pokles počtu predstavení takmer o polovicu (z 8 074 v roku 2011 na 4 889 v roku 2012) a pokles priemernej návštevnosti na predstavenie. Zatiaľ čo v roku 2011 prišlo na projekciu 100-percentne slovenského filmu alebo majoritnej koprodukcije v priemere 37,59 diváka, vlni to bolo už len 21,80. A pri minoritných koprodukcijách bol tento pokles ešte markantnejší. Oproti vynikajúcej priemernej návštevnosti 53,32 diváka na predstavenie v roku 2011 vlni prilákala projekcia minoritnej koprodukcije v priemere len 12,19 diváka. A to bol medzi nimi napríklad držiteľ Európskej filmovej ceny za animovaný film *Alois Nebel* a český národný kandidát na Oscara *V tieni*.

Najúspešnejším domácim filmom roku 2012 sa stal s 25 310 divákmi *eŠteBák* režiséra Juraja Nvotu. Hranicu 10 000 divákov sa ešte podarilo prekonať debutu Pavla Janíka *Tak fajn* (13 502 divákov) a prvému filmu Marka Ťapáka *Tanec medzi*

črepinami (10 281). Z minoritných koprodukcí bol najúspešnejší *Modrý tiger* so 6 716 divákmi.

Len dve slovenské novinky sa v roku 2012 premietali aj z 35-mm kópií (minoritné koprodukcije *Alois Nebel* a *Modrý tiger*) a všetky premiéry okrem dvoch filmov Zuzany Piussi boli dostupné na DCP nosičoch. Zaujímavosťou bolo po neúspešnom rokovaní s distribútormi sprístupnenie filmu Zuzany Piussi *Od Fica do Fica* na internete – cez systém Piano, ktorý umožňuje prevádzkovateľom webových stránok spoplatnenie online obsahu, ho videlo od 20. novembra 2012 do konca roka 12 834 divákov zo 65 krajín sveta, medzi nimi aj z Indie, Bahrajnu, Tanzánie či Barbadosu. Ďalších 302 divákov pribudlo na projekciách, ktoré si zabezpečovala produkčná spoločnosť LEON Productions. Druhým novým distribútorom je spoločnosť Filmtopia, ktorá uviedla film *Zvonky šťastia* nielen v klasických kinách, ale aj v alternatívnych priestoroch. Najväčším distribútorom domácej tvorby zostáva i naďalej Continental Film.

Do kín sa dostali aj dve krátke slovenské snímky ako pred filmy. *Posledný autobus* Martina Snopeka a Ivany Laučíkovej uvádzali pred filmom Akiho Kaurismäkiho *Le Havre* a titul *Dust and Glitter* Michaely Čopíkovej pred česko-slovenskou snímkom *Príliš mladá noc* (r. Olmo Omerzu). ▲

DISTRIBÚCIA PREMIÉROVÝCH SLOVENSKÝCH A KOPRODUKČNÝCH FILMOV V ROKU 2012

PORADIE	NÁZOV FILMU	REŽISÉR	ROK VÝROBY	KRAJINA PŮVODU	DÁTUM PREMIÉRY	NOSIČ	POČET PREDSTAVENÍ	POČET DIVÁKOV	TRŽBY	PRIEMERNÁ NÁVŠTEVNOSŤ NA PREDSTAVENIE	PRIEMERNÁ CENA VSTUPENKY	DISTRIBÚTOR
1.	Muži revolúcie	Zuzana Piussi	2012	SK	1/19/12	DVD, Blu-ray	48	1 129	1 893.99	23.52	1.68 €	ASFK
2.	Immortalitas	Erik Bošňák	2012	SK	3/1/12	DCP, DVD	130	777	3 010.75	5.98	3.87 €	Film Europe
3.	Zlo	Peter Bebjak	2012	SK	4/12/12	DCP	370	6 852	31 436.62	18.52	4.59 €	Continental Film
4.	eŠteBák	Juraj Nvota	2011	SK/CZ/PL	4/19/12	DCP	842	25 310	122 237.78	30.06	4.83 €	Continental Film
5.	Anjeli	Róbert Šveda	2012	SK	5/3/12	DCP	141	956	4 005.55	6.78	4.19 €	Continental Film
6.	Tigre v meste	Juraj Krasnohorský	2012	SK	6/7/12	DCP	352	7 420	34 082.09	21.08	4.59 €	Continental Film
7.	Tanec medzi črepinami	Marek Ťapák	2012	SK	6/21/12	DCP, DVD	573	10 281	38 410.00	17.94	3.74 €	Film Europe
8.	Tak fajn	Palo Janík	2012	SK	7/12/12	DCP	631	13 502	65 897.47	21.40	4.88 €	Continental Film
9.	Zvonky šťastia	Marek Šulík, Jana Bučka	2012	SK	9/2/12	DCP, Blu-ray, DVD	49	1,504	1 213.70	30.69	0.81 €	Filmtopia
10.	Až do mesta Aš	Iveta Grófová	2012	SK/CZ	9/13/12	DCP, Blu-ray, DVD	66	2 409	2 976.59	36.50	1.24 €	ASFK
11.	Cigáni idú do volieb	Jaroslav Vojtek	2012	SK/CZ	11/8/12	DCP	42	378	1 330.56	9.00	3.52 €	Bonton Film
12.	Od Fica do Fica	Zuzana Piussi	2012	SK	11/17/12	DVD, Blu-ray	4	302	147	75.50	0.49 €	LEON Productions
SPOLU 100% slovenské a majoritné koprodukcije							3 248	70 820	306 642	21.80	4.33 €	
1.	Alois Nebel	Tomáš Luňák	2011	CZ/DE/SK	2/16/12	35 mm, DCP	141	1 903	7 115.32	13.50	3.74 €	Forum Film Slovakia/PubRes
2.	Modrý tiger	Petr Oukropec, Bohdan Sláma	2012	CZ/SK	3/22/12	35 mm, DCP	473	6 716	23 928.32	14.20	3.56 €	Continental Film
3.	DONT STOP	Richard Řeřicha	2012	CZ/SK	6/28/12	DCP	175	1 362	6 361.47	7.78	4.67 €	Forum Film Slovakia
4.	V tieni	David Ondříček	2012	CZ/SK	9/20/12	DCP	501	5 371	26 554.14	10.72	4.94 €	Continental Film
5.	7 dní hříčů	Jiří Chlumský	2012	CZ/SK	11/1/12	DCP	351	4 658	22 426.29	13.27	4.81 €	ItaFilm
SPOLU minoritné koprodukcije							1 641	20 010	86 386	12.19	4.32 €	
SPOLU všetky slovenské a koprodukčné filmy							4 889	90 830	393 028	18.58	4.33 €	

Nemusíme len spomínať

► Mariana Jaremková (filmová publicistka)

Výtvarník, animátor a režisér Noro Držiak (1974) žije a tvorí v Prahe, kde sídli aj jeho animačné a postprodukčné štúdio Tobogang. Keď sa v kinách začal premietiť výtvarne zaujímavý (a v domácom prostredí nevídaný) rotoskopický film *Alois Nebel*, začalo sa v médiách skloňovať aj meno Nora Držiaka, ktorý na snímke spolupracoval ako supervízor animácie a vizualizácie. Česko-nemecko-slovenský film sa stal českým národným kandidátom na Oscara, a hoci sa do konečného boja nedostal, jeho kvality ocenili Európskou filmovou cenou pre najlepšie animovaný film.

Čo vás zlákało práve k animovanému filmu?

– Už od základnej školy som tvrdil učiteľkám, že budem režisér, ale že to bude súvisieť s animovaným filmom, to mi nikdy neprišlo na um. Film ma vždy fascinoval, od detstva som kreslil. Nikdy som však nikoho od filmu vo svojom okolí nepoznal, tak zostalo pri tom kreslení. Popritom som ešte chodil na klavír, dozvedel sa čo-to o tempe, rytme a melódii, ale nebavilo ma hrať cudzie skladby, radšej som si skladal svoje kompozície. Na piešťanskom gymnáziu som bol šéfredaktor školského časopisu, tam mi napadlo

štúdium žurnalistiky, ale nakoniec som zistil, že najbližšie je mi vizuálne vyjadrovanie. Dvakrát som sa hlásil na scénografiu na VŠMU, kde som skončil tesne pod čiarou, a raz do Brna, kde sa to skončilo podobne. Takže po gymnáziu som zostal doma a skoro pol roka som pracoval ako zubný laborant v prvej privátnej stomatologickej praxi v Piešťanoch. Až som v časopise *Kino*, dnes už neexistujúcom, narazil na inzerát zlínskej filmovej školy, ktorá fungovala len prvý rok a nachádzala sa priamo v ateliéroch, kde tvoril Karel Zeman! Bolo to lákavé, takže som opustil potenciálne

lukratívne zamestnanie v oblasti stomatológie a vpadol do úplne nového, neistého, ale veľmi inšpiratívneho prostredia, aby som si splnil aspoň niektoré zo svojich predstáv.

Neskôr ste študovali aj na FAMU u Břetislava Pojara. Ako si na neho spomínate?

– Bol prísny, ale spravodlivý. Dával nám veľa rád, navrhoval spôsoby, ako svoje cvičenie či film realizovať, aby sme sa v ňom „neutopili“. Osobnejší prístup mal ku každému až v treťom ročníku. Dovtedy zisťoval, kto to s animovaným filmom myslí vážne. Preto sa vyplatilo ísť s ním do konfrontácie. Zrazu totiž videl, že nám na tom záleží, aj keď mu látka nebola blízka, a snažil sa nám pomôcť. Nakoniec nikdy nezabudol vyhlásiť, že to konečné rozhodnutie a vyznenie filmu je aj tak na nás. A na festivale v Annecy nám vravel, že to máme v dnešnej technologickej dobe ťažké, lebo keď tam on vyhral s *Levom a pesničkou*, bábka bola úplné zjavenie. Rád spomínam na hodiny s Pavlom Koutským, ktorý je expert na expresívnu kreslenú a totálnu animáciu. Nikdy nám nehovoril, ako sa veci majú robiť, ale ako by ich urobil on. Veľmi radi sme študovali jeho jednooknové medzifázy. To sú tie prapodivné „švunky“, ktoré 3D počítačovní animátori veľmi nechápu a vďaka ktorým dosiahnete skvelú dynamiku pohybu.

Skúsenosť pedagógov so študentmi na VŠMU je taká, že chcú robiť iba animované filmy pre dospelého diváka. Boli ste aj vy taký?

– Myslím, že je to prirodzené. V povedomí je zakorenený fakt, že animácia je len pre deti. Často sú detské animáky infantilné a gýčové aj pre samotné deti. Podľa mňa zohrávali určitú úlohu aj dramaturgické skupiny v televízii so zabehaným, ale obohraným prístupom a látkami, takže pre niektorých tvorcov nebol tento dramaturgický plán zaujímavý. Deti sa nemajú podceňovať a netreba im nadbiehať. Možno práve preto sme na škole mali potrebu robiť „dospelácke“ animáky. Bolo by však dobré, keby sa u nás natáčali aj filmy pre deti, respektíve rodinné filmy, ktoré by naozaj boli aj zábavné, aj vizuálne atraktívne.

V Česku bol veľmi úspešný a oceňovaný večerníkový seriál *Krysáci*, na ktorom ste sa po-dielali ako výtvarník.

– V tom čase som vyučoval na zlínskej škole

animáciu a režisér večerníčka Cyril Podolský bol vedúcim animovanej tvorby. Pôvodne chcel používať reálne rekvizity a aj postavy sa mali viac približovať reálnym zvieratám. Dokonca mal referenčnú fotografiu dvoch krýs sediacich tuším nad šachmi, vyzeralo to ako scéna od Švankmajera. Bolo jasné, že toto asi neprejde, ako sa neskôr aj potvrdilo. Navrhnuté postavy som potom ešte kozmeticky upravoval podľa pripomienok Českej televízie, ale samotnú výrobu bábok som už na starosti nemal a ani som sa k nim nevyjadroval. Keďže som v tom čase založil štúdio Tobogang, ktoré mi zaberalo dosť času, prenechal som pozíciu výtvarníka scény kolegom.

Nové technológie sa dotýkajú aj animovaného filmu, bavia vás tieto technické „hračky“? Alebo má pre vás stále najväčšie čaro ručná práca?

– Nechcem povedať, že bez technických vychytávkov to nejde. Pozrite sa napríklad na spolok PES, ktorý je v stopmotion animácii veľmi vynachádzavý a svojský. Dôležitá je imaginácia. No zase je trochu škoda, keď niekto spomínané technické „hračky“ nevyužíva a pomohli by mu. Rád tieto veci kombinujem.

Práve Alois Nebel bol robený ručne.

– Ten film sa mohol vyrábať čisto animovane, ale kľúčom bola účasť hercov, ktorí dajú svojim postavám špecifický výraz. Samozrejme, rotoskopia nemôže obsiahnuť minimalizmus niektorých výrazov, to všetko sme pred natáčaním prediskutovali. Režisér Tomáš Luňák však chcel, aby sa mimika nepreháňala, takže sa občas môže zdať, že postavy majú kamennú tvár. Občas používal režijný pokyn „*hrajte ako destilovaná voda*“ (smiech). Využitie rotoskopie bol Tomášov nápad, skúšali sme najskôr nejaké filtre, aby sme si to uľahčili, ale vôbec to nefungovalo. Zistili sme, že nijaký softistikovaný rotoskopický softvér nejestvuje, na vývoj nebol čas ani peniaze, takže sme použili zdatných animátorov a dostupný softvér.

Ste výtvarník. Ako sa pracuje na filme, ktorého výtvarné riešenie je vopred dané, ako v prípade komiksovej predlohy?

– Práca na celovečernom animovanom filme predpokladá väčší štáb, a teda riešenie cudzieho výtvarníka. Je to aj jedno z cvičení na škole, patrí to k základnej výbave každého animátora. Ako

výtvarník som sa musel naladiť na daný vizuál Jaromíra 99 a premýšľať a ňom. Dážď, hmlu, celkovú atmosféru, to všetko sme museli zladíť aj s ohľadom na charakter filmu, ktorý bol realistickejší než kresby v komikse. Spolu sme hľadali cestu, kam až môžeme zísť, či sme už len opisní, alebo ešte stále štylizovaní. A hlavne – rozhybanú kresbu vnímate inak ako len jeden statický obrázok, na ktorý je Jaromír zvyknutý. Bola to dobrá skúsenosť pre oboch.

Kedže na festivaloch pribúdajú filmy na hranici medzi hraným a animovaným filmom, vedú sa debaty o ich zaradení do programov (súťaží) festivalov. Privítali by ste samostatnú kategóriu pre takéto filmy?

– Keď Karel Zeman natočil *Cestu do pravěku*, nikto nevedel, kam ju zaradiť. Bol to však solitér. Dnes sú už také filmy na dennom poriadku a asi by sa to malo riešiť. Aby sa nediskutovalo, či je niečo dosť animované alebo dosť hrané. Dôležitý je výsledok a či to funguje.

Na Slovensku stojí takto na hranici film *Posledný autobus*. Vznikla okolo neho aj kauza. Aký je váš názor?

– Z hľadiska definície animácie podľa ASIFA – „*umenie animácie je vytváranie pohyblivých obrazov všetkými spôsobmi s výnimkou živej akcie*“ – ten film nie je animovaný, ale na animované festivaly patrí. Obraz vo výslednom filme je manipulovaný, nie je len zrýchlený, ale aj pixilovaný, časozberný. Chápem, že sa proti nemu ozývajú tvorcovia, ktorí animujú klasicky frame by frame. Ale ten film tu je, má svoju silu a hlavne – je to film, ktorý dokázal zaujať vonku. Mimochodom, grantová komisia AVF odmietala pochopiť, že to, čo sme robili na *Nebelovi*, bola rotoskopia, pretože rotoskopia sa musí chvieť a musí sa kresliť na papieri. Vraj to bolo prehnané nejakým filtrom. Keby taký existoval, mohli sme si všetci ušetriť čas, peniaze a nervy.

V súčasnosti silnie trend nízkorozpočtových filmov, je však možné nakrútiť nízkorozpočtový dlhometrážny animovaný film?

– Možné to je, ale je dobré si na začiatku definovať, komu je určený a za akých podmienok sa dá vyrobiť. Čím dlhšie sa film vyrába pre nedostatok peňazí, tým viac opadáva chuť a túžba dokončiť ho.

Čo pre vás znamená remeslo? Je stále dôležité aj v dobe mimoriadne vyspelých technológií?

– Môžete si natáčať krátke autorské filmy, ako chcete, a nikto vám do toho nebude kecať. Nemusí to byť dokonalé. Predpokladajme, že vytvoríte originálny festivalový animák. To je skvelé. Užijete sa tým? U nás nie. Chcete sa živiť animáciou? Zvládnite remeslo. To je potrebné vo všetkých postprodukčných štádiách, čo je u nás asi jediné útočisko animátorov. A tam zrazu musíte animovať na daný čas, v určitej kvalite a spolu s ďalšími animátormi, pričom to musí vyzerať ako od jedného. Technológia však nie je spása; pokiaľ niekto ovláda softvér, ešte to neznamená, že vie animovať. Dobrý ručný animátor si dokáže poradiť aj inak. Keď vypnú prúd, vie, v čom je podstata pohybu.

Čo je pre vás ako tvorca dôležitejšie – téma alebo jedinečnosť výtvarného artefaktu? Môže zaujímavé spracovanie vykompenzovať menej zaujímavý príbeh?

– Je skvelé, keď výtvarno podporí myšlienku filmu a prostredníctvom animácie zobrazíte javy, ktoré sú v hranom filme nezrealizovateľné. To je podstata animovaného filmu. Zdanlivo sa film môže iba obliecť do zaujímavého výtvarného kabáta, ale po krátkom čase to beriete ako fakt, nastavenú realitu, a hľadáte príbeh... Svet je dnes presýtený vizuálom, pozlátkou a reklamou a vy čakáte, či je aj niečo za tým.

Alois Nebel bol veľký projekt, išli by ste opäť do niečoho takého náročného? Alebo máte radšej komornejšie projekty?

– Minulý rok som päť mesiacov režíroval celovečerný 3D stereoskopický film *Hurvínek a kouzelné muzeum*. Je to náročný projekt, ktorý si vyžaduje koprodukcii. Musíte si rozmyslieť, za akých podmienok mu venujete časť svojho života. Spolu so storybordistami sme pripravili prvých dvadsať minút a animatik, ktorý nám dal zabrať, pretože scenár bol postavený skôr na dialógoch než na presne vystavaných scénach, takže sme ich museli vymýšľať za pochodu. Ide o zábavný dobrodružný rodinný film, ktorý si nevystačí so statickými sitkomovými scénami. Po vzájomnej dohode s producentom som od projektu odstúpil, pretože sme mali rozdielne názory na vyznenie filmu a na podmienky realizácie. V súčasnosti

• FOTO: Miro Nöta

režirujem s Denisou Grimmovou-Abrahamovou celovečerný animák *Myši patří do nebe* podľa detského bestselleru Ivy Procházkovej, scenár napísala Alice Nellis. Máme za sebou prvý test báby, pôjde o kombináciu 3D a 2D počítačových prvkov, na jar by malo prebehnúť natáčanie zhruba dvojminútovej upútavky v jednom prostredí, kde si svoj zámer vyskúšame. Je to krásna imaginatívna knižka a ja dúfam, že sa tento film podarí dofinancovať. Vo funkcii art directora ešte pracujem na celovečernom hranom filme *8 hlav šílenství* Marty Novákovej, kde hrá hlavnú úlohu Aneta Langerová. Budú tam štylizované animované pasáže, ktoré mám na starosti. Takže na väčších projektoch pracujem, ale je to beh na dlhú trať. Sú tam časové medzery, v ktorých pracujem na krátkych zvuckách alebo na vizualizáciách. Je dobré to striedať, mám rád tú pestrosť.

Sledujete aj situáciu animovaného filmu na Slovensku? Spolupracovali ste niekedy so slovenskými animátormi?

– Zatiaľ som tú možnosť nemal. Keďže od roku 1993 pôsobím v Česku, Slovensko v tomto smere posledné roky len objavujem. A dejú sa tu zaujímavé veci.

Priniesla vám Európska filmová cena novú tvorivú energiu? Dostali ste napríklad nejaké ponuky zo zahraničia? Čo môže táto cena so sebou priniesť?

– Je to povzbudenie, mám aspoň pocit, že to malo zmysel a niekoho ten film oslovil. Konkrétnych ponúk na základe *Nebela* bolo veľmi málo, dvakrát išlo o výrobu animácií v podobnom výtvarnom duchu, ale nič z toho sa nerealizovalo. Myslím si, že vďaka *Nebelovi* aspoň svet animovanej kinematografie pochopil, že česká ani slovenská animovaná tvorba nie je mŕtva. Že sme schopní vyprodukovať nový životaschopný celovečernák, nie iba stále chodiť po festivaloch s archívnyymi retrospektívami a nostalgicky spomínať na staré dobré časy. ▲

□ Rozšírenú verziu rozhovoru nájdete na www.filmsk.sk

Dvadsať rokov slovenskej filmovej samostatnosti – pasíva a aktíva

► Jelena Paštéková (filmová historička)

Rok 1993 a vznik samostatného štátu z hľadiska dejín slovenskej kinematografie nepredstavuje žiaden historický míľnik. Medzníkom bol pád totalitného systému, ktorý priniesol slobodu umeleckej výpovede, ale aj bezradnosť štátu týkajúcu sa predstavy o legislatívnej a inštitucionálnej podobe regulačných a podporných mechanizmov financovania kultúry. Príkladov zo zahraničia bolo veľa, ale doma veľmi nefungovali.

Sebavedomí filmári, ktorí zažili medzinárodné úspechy 60. rokov, ale aj skúsená kultivovaná stredná generácia a vzdelaná, rozhladená filmová mladá svorne očakávali od štátu všetko: slobodu tvorby pre svoje rozviazané jazyky, ale najmä peniaze. Štát im ponúkol iba to prvé. Ako domček z karát sa rúcal systém plánovanej a nefunkčnej socialistickej ekonomiky a spolu s ním aj fungujúci systém financovania audiovizuálneho priemyslu a kultúry, podmienený štedrými štátnymi dotáciami. Nebolo ich odkiaľ brať. Oba systémy bolo nutné ozdraviť a (česko)slovenská kinematografia vzhľadom na svoj malý trh nepatrila medzi tie perspektívne priemyselne odvetvia, ktoré by mohli ekonomiku vytrhnúť z krízy. Obnažili sa umelo udržiavané Potemkinove dediny, do hry vstúpila efektívnosť výroby, meraná finančným úspechom predaja na neregulovanom trhu. Úspech vo filme vyjadrovali predané vstupenky. Oblúbený dobový bonmot znel, že film je rovnakým produktom ako konzerva pre psov. Celé 90. roky sa niesli v znamení hľadania optimálneho modelu vzťahu medzi štátom a kinematografiou. Ukázalo sa, že kinematografia sa sama neuživí a bez štátnej podpory zanikne. Pravidelný, stabilný a kvantitatívne porovnateľný prílev štátnych peňazí do produkcie filmových a televíznych diel však po roku 1989 predstavoval veľký problém. Tvorba, výroba, šírenie a archivácia národnej kinemato-

grafie sa po rozpade Česko-Slovenska a po vzniku samostatnej Slovenskej a Českej republiky začali v oboch štátoch uberať rozdielnymi cestami, na Slovensku nie práve najšťastnejšími.

Voľný trh tejto malej krajine nikdy veľmi nesvedčal. Či už v období rakúsko-uhorskej monarchie, ktorá nemala záujem podporovať a budovať rozdielnosť národných identifikácií svojho mnohonárodnostného štátu, alebo počas prvej Československej republiky, v ktorej sa formovalo a sformovalo moderné kultúrne sebavedomie takých umeleckých odvetví, ako sú literatúra, výtvarné umenie, architektúra, divadlo či hudba. Film bol však svojou technickou povahou odlišný, stál na dvoch nesúrodých nohách. Podobne ako fotografia sa výrazovo opieral o revolučnú a mimoriadne pôsobivú technickú medialitu, ktorá dokázala sprostredkovať zážitok zo sveta v neopakovateľných priestorových a časových dimenziách. Na druhej strane, v ešte oveľa vyššej miere ako rozhlas potrebovala kinematografia na svoj vznik, výrobu a distribúciu investične náročnú priemyselnú a technologickú základňu, ktorej „zdravý“ život sa meral ziskami a stratami. Až do roku 1938 slovenský film málokedy vystupoval pod vlastnými farbami. Sústavnú filmovú produkciu mu umožnilo až podnikanie firmy Nástup s 51-percentnou účasťou štátu, s podielmi súkromného bankovníctva a s plánovaným profitom Deutsche

Partei. Po obnovení Československa a vydaní Benešovho znárodňovacieho Dekrétu č. 50/1945 Zb. o opatreniach v oblasti filmu štát na Slovensku vlastne iba potvrdil monopol svojej výhradnej podnikateľskej licencie. Zákon sa pripravoval počas vojny, vychádzal z českých skúseností rozvinutého filmového priemyslu a okrem toho, že si jeho autori boli vedomí veľkej informačnej sily a moci filmového média, chceli zároveň ochrániť možnosť produkcie umeleckej hodnoty. Po februári 1948 sa priority zmenili a preferovala sa ideológia, ale veľkorysá štátna podpora tohto cieľa pomohla na Slovensku vybudovať ateliéry a laboratóriá, priestory požičovne filmov, investovať do technologického a technického zabezpečenia výroby. Podporovali sa tvorba a produkcia všetkých filmových rodov a druhov, elektrifikovala a industrializovala sa krajina, dotovala a budovala sa sieť kín, stredné a vysoké školstvo. Všetko sa to dialo pod systematickým straníckym a štátnym drobnohľadom.

V rokoch 1990 a 1991 sa demokratizovalo riadenie podniku Slovenská filmová tvorba, ktorý sa dostal do prvého kola kupónovej privatizácie. Vznikal nový zákon, ktorý mal legislatívne definovať jej odštátnenie. Hoci bol hotový už na konci roku 1990, zablokoval ho protimonopolný úrad. V legislatívnom vákuu stále platil Benešov dekrét a producenti (výrobcovia) nemohli mať zapísaný predmet svojej činnosti v obchodnom registri. Vzniklo množstvo „eseročiek“, väčšina z nich poskytovala čiastkové služby. V roku 1990 ešte dobehlo štátne financovanie rozpracovaných projektov, rozbiehali sa koprodukcie so zahraničím a s účasťou STV (deväť hraných titulov). V nasledujúcom roku sa už vyrobilo iba päť titulov, medzi nimi aj prvý „súkromný“ film *Rošáda*, ukotvený v nešťátnej firme. V roku 1992 už vznikli iba štyri snímky a štartovací rok novej štátnosti 1993 priniesol tri koprodukcie – jednu z nich minoritnú.

Od roku 1991 síce fungoval Štátny fond kultúry Pro Slovakia s komisiou pre kinematografiu a video, k dispozícii však mal iba 30 miliónov korún (výroba dvoch dlhometrážnych hraných filmov) a peniaze boli určené na podporu všetkého kinematografického. Centralizovaná a silne organizovaná administratívna štruktúra bývalého štátneho monopolu sa rozpadla, množstvo vysokokvalifikovaných odborníkov prišlo o zamestnanie, podnik Slovenská požičovňa filmov sa sprivatizoval, začali

vznikať súkromné distribučné spoločnosti, tržby kín prestali prostredníctvom štátnej kasy putovať späť do výroby filmov a materiálnu základňu slovenskej filmovej výroby rozkradli. Príbeh Koliby je nenapraviteľný a dostatočne známy. V tejto chvíli však nemá zmysel rekapitulovať ho.

Pre audiovizuálnu budúcnosť krajiny je dôležité triezve zhodnotenie jej výhľadov na základe analýzy súčasného stavu: stavu legislatívy, implementovanej do európskeho rámca vrátane využívania európskych podporných programov, kooperácie verejnoprávnych a súkromných inštitúcií a spoločností so zreteľom na efektívnosť združovania štátnych, verejných a súkromných zdrojov, veľkej spoločenskej úlohy digitalizácie, ktorú prostredníctvom AVF sleduje vládna Stratégia digitalizácie kín v SR, záchrana audiovizuálneho kultúrneho dedičstva, podpory vzniku kvalitných diel, ich prezentácie v zahraničí, účasti na etablovaných medzinárodných festivaloch, podpory vzdelávacích aktivít, smerujúcich k vnímaniu audiovizie ako súčasťou európskeho kultúrneho priestoru, podpory mladých tvorcov a formovania detského diváka. Pred slovenskou audiovizíou stojí veľa úloh, ktoré treba citlivo vnímať a hierarchizovať.

Prvých členov rady novej verejnoprávnej inštitúcie Audiovizuálny fond (AVF) vymenoval minister kultúry 30. marca 2009. V tom istom roku bol na základe verejnej prezentácie jeho koncepcie do funkcie zvolený riaditeľ, formulovali sa základné dokumenty, štruktúra podpornej činnosti – inštitúcia začala fungovať. Prvé verejné výzvy komisie vyhodnocovali od 1. januára 2010.

Príjmy fondu tvorí príspevok zo štátneho rozpočtu prostredníctvom ministerstva kultúry, ktoré ho vzhľadom na strategický cieľ digitalizácie kín už po druhýkrát navýšilo. Ďalej sú to príspevky od TV vysielateľa zriadeného zákonom, od TV vysielateľov oprávnených vysielateľ na základe licencie, od prevádzkovateľov retransmisie a od distribútorov audiovizuálnych diel. Medzi aktíva dnešnej slovenskej filmovej samostatnosti radím prijatie a praktické fungovanie zákona o Audiovizuálnom fonde: diverzifikáciu finančných zdrojov podpory audiovizie, systematickú pozornosť, ktorá ju v spoločnosti neodsúva na vedľajšiu koľaj, veľkú mieru nezávislosti a transparentnosti. Trvalou stratou sú Pyrrhove víťazstvá parciálnych záujmov a neprítomnosť kontinuálnej línie kultúrnej politiky. ▲

Niekoľko na polceste

► Zuzana Mojžišová (filmová teoretička)

Hoci sa situácia v slovenskej hranej kinematografii posledné dva-tri roky zlepšuje, ešte stále je to tak, že kultúrna obec na každý nový film u nás netrpezlivo čaká, vždy znova a znova sa od neho veľa očakáva. Vždy znova a znova je tu otázka: Bude to zápis iba kvantitatívny alebo aj kvalitatívny?

Čím sa ozajstne opodstatňuje existencia nejakého umeleckého, konkrétne filmového diela? Správna odpoveď znie: jeho kvalitou. Kvalitou, ako ju (v dobrom prípade) rozpozná poučenejšia časť diváckej obce, teda recenzenti, novinári, teoretici... A potom (dostatočne rozmanitou a početnou) sumou kvalít, ktorú v diele našlo ostatné publikum. Tieto dve rozpoznanie sa môžu v názore zhodovať alebo, samozrejme, aj líšiť. Ak nastane prvá alternatíva, po prvé, autorský tím si môže vydýchnuť, lebo uspel, po druhé, dielo si môže vydýchnuť, lebo zaujalo, potvrdilo svoje právo na existenciu.

No ale čo to tá kvalita je? Ako sa meria? Keby stačil colštok, bolo by po problémoch. Priložili by sme ho k dielu, odrátali dieliky a hotovo. Bez ďalších polemík. (Aj menej zlej krvi by medzi recenzentmi a autormi bolo.) Lenže colštok nestačí, treba ho nahradiť inými mierkami, meradlami, hierarchiami. Niektoré sú (alebo budia dojem, že sú) pomerne exaktné (pars pro

toto: tempo filmu vytvárané striedaním záberov s presne naplánovanou a zafinovanou dĺžkou), niektoré neoddiskutovateľné (technická akosť, zrozumiteľnosť zvukového spracovania dialógov), ale väčšina ich pláva vo vodách celkom osobných vkusových parametrov diváka, argumenty, akokoľvek umné, sa po/vy/zneužívajú na potvrdenie estetického názoru jednotlivca. V prípade, že v názore prevládajú pozitívne stanoviská a pohľady, je to fajn. V prípade, že sa názor hemží negatívami, kritik aspoň má o čom písať. Najhoršie pre recenzenta je, ak je film taký nejaký nemastný-neslaný, keď ostal prešlapovať na polceste svojho vlastného opodstatnenia. A takou snímkou, hoci ma to neteší, je v mojich osobných vkusových vodách aj nový slovenský celovečerný hraný film *Miluj ma alebo odíď*.

Jeho režisérka Mariana Čengel Solčanská ešte ako študentka na Vysokej škole múzických umení v Bratislave nakrúcala úspešné, autorské, na fes-

tivaly rozposielané filmy. Má za sebou celovečerný debut (z roku 2010) *Legenda o lietajúcom Cypriánovi*, príbeh situovaný do druhej polovice 18. storočia a rozdelený do viacerých časových rovín. Časté (a neraz dobre naviazané) retrospektívne pasáže divákovi ozrejmovali minulosť otrhaného, špinavého a najmä raneného chlapa, čo ho mnísi objavili ležať v blate pred vrátami kláštora a ujali sa ho, hoci o ňom nič nevedeli a nepôsobil veľmi dôveryhodne. Dramatický konflikt filmu neniesli navonok dobrý protagonistu a zlý antagonista, odohrával sa väčšmi vnútri človeka Cypriána, kde spolu zápasili diabli s anjelmi. Príbeh v tom filme ako-tak fungoval (hoci bol skôr pre mladšiu mládež než pre dospelých), výprava takisto, bolo tam mnoho vizuálne pomerne silných pasáží, nakrúcalo sa v precízne vybraných lokalitách a s (niektorými) dobrými hercami (len keby nemuseli prednášať toľko múdrych sentencií). Avšak výskyt náhod zakotvených v scenári prekračoval

uveriteľné (a vývoju dramatického oblúka prospeievajúce) množstvo. Boli v ňom silné miesta, no ako celok pôsobil ako nasilu skonštruovaný. *Legenda o lietajúcom Cypriánovi* neurobila diery do sveta, hoci – súdiac podľa námety – mala na to predpoklady. I keď to nebol totálne márny pokus o žáner historického, kostýmového filmu (fresky?), ktorý je v slovenskej kinematografii ojedinelý (možno aj pre produkčnú náročnosť, aj pre naše tradičné národné obavy a neschopnosť uprieť úprimný pohľad na vlastnú minulosť), nebol to ani pokus úspešný. Iba polcesta.

Zámerné si pred premiérami nič o filmoch nezisťujem. No aj tak sa k človeku nejaká tá informácia dostane. V prípade snímky *Miluj ma alebo odíď* mi udreli do očí dve veci – názov a plagát. A obe navýsost záporne. Netuším, čo tvorcovia od jedného i druhého očakávali. Ak im šlo o to, aby zaujali televízorové členky fanklubu (funklubu?) Marka Igonda či verné čitateľky červenej knižnice

a zároveň nezaujali (ba možno dokonca vystrašili) všetkých ostatných, potom trafili do čierneho. Pritom pôvodný názov scenárovej predlohy Aleny Bodingerovej mal pekný, poetický a k filmu oveľa vhodnejšie prislúchajúci titul *Dušíčky*. Plagát, rovnako ako ten názov, Solčanskej snímku nelenže nevystihuje (iba jej najnižšie prúdy a pudy), on ani zďaleka nedosahuje jej kvalitu, on jej škodí. To by sa mohlo nazvať producentským gólom do vlastnej brány. S takým dačím sa len ťažko dá stretnúť, hoci opačné prípady – keď po vychvaľujúcej reklame prichádza zlý divácky zážitok – sú pomerne časté.

A potom tu ešte máme oficiálny text distribútora: „*Matka a dospievajúca dcéra v zápase o toho istého muža. Tri kamarátky v najlepšom veku sa rozhodnú osláviť na chalupe rozvod, štyridsiate narodeniny a nové sexuálne dobrodružstvo. Nepečítajú však s príchodom Zuzinej šestnástročnej dcéry Miry, ktorá si okrem rebelantstva proti svetu konvencií priniesie aj nenávisť k matke a túžbu byť za každú cenu milovaná...*“ Reklamné texty často zavádzajú, bývajú nepravdivé v honbe za konzumentom (a ziskom) – ak musia. Ale prečo to robia, keď by nemuseli? Veď vo filme *Miluj ma alebo odíď* sa niečo udeje, dokonca niečo, čo má trochu sily osloviť, ale určite tam matka nebojuje o muža, dcéra už vôbec nie, nové sexuálne dobrodružstvo sa na plátne nekoná, Mira svoju matku miluje, nie nenávidí, veď inak by nebojovala o jej lásku... No a napokon: žeby štyridsiatka bola pre ženy v dnešnom svete orientovanom na mladost' tým najlepším vekom?

Zuzin príbeh sa odohráva v priestore rodiny – tej typickej, ktorá vzniká tým, že sme niečimi deťmi, za niekoho sa vydáme či s niekým sa oženíme, niekomu sme rodičia; ale aj tej „druhoradej“, ktorú vytvárame voľbou – mám na mysli okruh priateľov. Rodinný priestor býva komplikovaný, v jeho mantineloch, v objatí či obklúčení jeho ľuďmi prežívame najzásadnejšie životné šťastia, ale aj existenciálne sklamaná, tam sa zväčša odohrávajú meritórne víťazstvá, prehry, poučenia, vytriezovania. A ešte sa tam odohráva... láska. Láska v najrôznejších podobách. (Istotne pre toto všetko filmári tak často siahajú po príbehoch situovaných do priestoru rodiny, po prí-

behoch, čo ich dopredu posúvajú také či onaké príbuzenské vzťahy.) Aj v Zuzinej rodine je láska. Hoci už Zuza bola raz vydatá, hoci sa práve znovu rozvádza, hoci má väčšmi než komplikovaný vzťah so staršou dcérou, hoci prítlačivosť medzi ňou a jej bývalým celkom nevyhasla, hoci je v dňoch, keď ju vidíme, celkom emocionálne rozkolísaná, stratená v novom, porozvodovom usporiadaní sveta.

Možno preto sa hlavná hrdinka uchýli do starorodičovského domu na samote, zavolá svoje dve najlepšie, rovnako staré priateľky a vezme aj mladšiu dcéru, aby si v hĺbkovom gruntovaní zanedbanej chalupy, vo fyzickej práci i v alkohole rozpustila neistoty a hnev nahromadené zo sociálna. Lenže veci sa zvrtnú tak, že na takto ohraňovanom filmovom pódium sa ocitnú aj postavy, ktoré si Zuza nenaplánovala – matka, prvorozená dcéra, bývalý manžel. Podľa predstáv hlavnej hrdinky tam nemajú čo robiť, len všetko komplikujú. To je fakt. Komplikujú, ale na druhej strane aj pomáhajú rýchlejšie sa dostať k očisteniu, pochopeniu, katarzi.

Film *Miluj ma alebo odíď* mal v scenári zakódovanú potenciú stať sa prijateľnou sociálnou rodinnou drámou. Sú v ňom kvalitné scény, uveriteľné zápletky, miestami výrazné (a jadrné) rozhovory... hoci je aj trochu predvídateľný. No najväčšmi mu ubližuje to, že mu často chýba obrazová plynulosť, rozprávačská ľahkosť. Je trochu ťažkopádny. Príliš v ňom rozpoznáť snahu o to, aby na malom ihrisku chalupy napokon všetko do seba zapadlo.

Čím sa ozajstne opodstatňuje existencia nejakého umeleckého diela? Správna odpoveď znie: jeho kvalitou. V čase, keď píšem tento text, sa ešte nevie, či kritická obec vezme film Mariany Čengel Solčanskej na milosť, alebo nie. Nevie sa ani to, či film uspeje medzi divákmi, aká bude návštevnosť... Krehká identita vo mne by si želala, aby sa *Miluj ma alebo odíď* vo svete kinematografického umenia opodstatnilo, veď je to predsa náš film. Racionálna časť mojej osoby však kukivá ako zlá sudička, lebo nerozpoznala v Solčanskej snímke dostatočný potenciál. Ostalo to kdesi na polceste. ▲

Miluj ma alebo odíď (Slovensko, 2012) **REŽIA:** Mariana Čengel Solčanská **SCÉNÁR:** Alena Bodingerová **KAMERA:** Peter Bencsik
STRICH: Ondrej Azor **HUDBA:** Vladimír Martinka **HRAJÚ:** Eva Bándor, Marko Igonda, Elena Podzámska, Anna Vargová, Péter Nádassdi, Ivan Palúch
MINUTÁŽ: 95 min. **HODNOTENIE:** ●●●

Námorníci, médiá a svätci

► Jana Dudková (filmová teoretička)

Krehká identita prichádza do kín v čase, keď sa meno Zuzany Piussi na chvíľu presunulo z povedomia úzkeho okruhu odborníkov a fanúšikov do povedomia širšej verejnosti, ktorá sa o jej tvorbu predtým nezaujímala. Načasovanie filmu sa v tejto konštelácii falošného objavu ukazuje ako zaujímavé z viacerých dôvodov.

Na jednej strane sa snímka nevyhne kvalitatívne porovnávaniu s titulmi *Od Fica do Fica* a *Nemoc tretej moci*, čo podnecuje polarizované reakcie, podľa ktorých ide o najlepší film Zuzany Piussi, ale na druhej strane aj o film, pri ktorom si viacerí kritikovia všímajú fakt, že vlečie so sebou metodologické limity, ktoré poznamenali jej predchádzajúce diela. Ďalším dôvodom, z ktorého sa načasovanie uvedenia *Krehkej identity* javí ako zaujímavé, je fakt, že s *Krehkou identitou* pokračujú úvahy o téme, ktorá dlho stála v pozadí záujmu verejnosti a donedávna bola vnímaná ako automatické predĺženie úspešne vyriešeného problému produkcie filmu – totiž témy filmovej distribúcie.

V nasledujúcom texte sa pokúsím aspoň zbežne načrtnúť, v čom môže byť spomínané nie celkom zámerné načasovanie užitočné a v čom rizikové, a začnem pri tom od konca. *Krehkú identitu* distribuuje Asociácia slovenských filmových klubov, už však vieme aj to, že na tento účel nedostala podporu od Audiovizuálneho fondu (hoci AVF podporil výrobu dokumentu). A zatiaľ čo sa film premieta vo vybraných slovenských kinách, Zuzana Piussi sa začína javiť ako zvláštny katalyzátor diskusie o potrebe výberu vhodného spôsobu šírenia filmov vzhľadom na ich divácky potenciál aj o potrebe účinnejšej stratégie prerozdelenia financií, ktoré sú na distribúciu určené. Práve prípad *Krehkej identity* však pripo-

mína, že obmedzená distribúcia nie je výsledkom politického vyznenia filmu, ale skôr extrémne zredukovaného počtu filmov, ktoré dostali podporu na distribúciu v poslednom kole vyhodnocovania permanentnej výzvy AVF na konci minulého roku. Jej potenciál je teda aj v tom, že môže podporiť verejnú debatu a prispieť tak nielen k hľadaniu nových spôsobov šírenia filmov (prípád filmu *Od Fica do Fica* a spolatnenej služby Piano), ale aj odlišného načasovania výziev AVF či doplnkovej podpory distribúcie z iných zdrojov.

V každom prípade, nemali by sme chcieť ostávať v mediach akéhosi martýrskeho mýtu o pristihávaní krídel politicky nekorektných tvorcov – mýtu, ktorý vznikol po trestnom oznámení na Piussi za údajné zneužitie výpovede sudkyne vo filme *Nemoc tretej moci* a bol iba rozduchaný údajným odmietnutím distribuovať film *Od Fica do Fica* v multiplexových kinách z politických dôvodov. Nemali by sme to robiť jednak kvôli tomu, že nečakané, unáhlené a neodargumentované úspechy, ale aj podobne neodargumentované osočovanie v súvislosti s dokumentom *Od Fica do Fica*, vyhlásené za film roka v ankete denníka Sme, by mohli byť dobrým varovaním, že martýrske mýty spoločnosť zbytočne vzdávajú od diferencovanejšieho hodnotenia a analýzy, ale aj preto, že sama *Krehká identita* je dobrým príkladom filmu, ktorý poukazuje na nebezpečenstvá martýrskych mýtov.

Nový film Zuzany Piussi sa dá chápať ako vyvrcholenie jej veľmi plodného obdobia, keď za krátky čas uviedla štyri filmy venujúce sa slovenskej identite a jej prepojeniam s politickými kompromismi. Vo filme *Krehká identita* pritom Piussi nemá ambíciu oboznamovať nás s pozadím aktuálnej politickej moci, ale vystačí si s odhaľovaním viery v rétoriku, ktorá v aktuálnom politickom diskurze už nie je taká hlasná. Osoby, s ktorými sa vo filme stretávame, pôsobia, akoby nepatrilí do súčasného sveta, a to hneď v dvoch zmysloch: v zmysle (často pomerne úprimnej) viery v hodnoty a mýty, aké pomáhali budovať slovenský národ v predminulom storočí, a v zmysle ošumelosti ich rétoriky, ktorá naposledy žiarila v 90. rokoch minulého storočia. Piussi sa vo svojej tvorbe často venovala skupinovým portrétom, cez ktoré sa snažila pomenovať tabuizované oblasti spoločenskej reality Slovenska. Čím viac sa naprieč jej tvorbou bližime k okamihu, v ktorom sa do kín

dostáva práve recenzovaný film, tým jasnejšie sa ukazuje, že v posledných rokoch používa Piussi skupinový portrét priamo na poodhaľovanie častí identity etnickej majority v našej krajine. *Krehká identita* teda môže pôsobiť ako isté vyvrcholenie týchto snáh – jej názov je však zavádzajúci. Ani tentoraz nejde o vystihnutie určitej identity ako komplexného celku. Piussi sa znova zameriava skôr na marginálne javy – v tomto prípade prejavu pozostatkov romantických národnárskych mýtov v myslení ľudí, z ktorých časť patrí k stále aktívnym politickým funkcionárom (na regionálnej úrovni či na úrovni Matice slovenskej) a časť je tvorená amatérskymi (ale i profesionálnymi) historikmi či náboženskými vizionármi. Všetkým respondentom leží na srdci osud Slovenska. Niektorí z nich sa k nemu snažia priblížiť cez svoju akademickú či politickú kariéru, ako aktuálny predseda Matice slovenskej Marián Tkáč, politik Stanislav Pánis a starnúci historik Milan Ďurica, iní ho spájajú s poetickými víziami – či už ide o Evu Kristínovú, ktorej Piussi poskytuje hojne príležitosti na predvedenie jej recitačného umenia, o jadrovú fyziku, ktorá sa stala amatérskou historičkou a otvorene sa priznáva k svojráznemu emocionálnemu zaujatiu postavou svätého Cyrila, alebo o moderne pôsobiacu mladú ženu s náboženskými vidinami. Na základe letného vymenovania by sa takmer zdalo, že film pracuje s rozdelením na ambicioznejších mužov a emocionálnejšie ženy. Naozaj to tak aj vyzereá z pohľadu rozdelenia politickej moci (takže ženy sú skutočne prezentované hlavne ako tie, ktoré nevyužívajú svoj pohľad – „vedecký“ alebo „náboženský“ – na upevnenie vlastnej moci alebo ovládanie iných, ale skôr na modlitby za spásu upadajúcej krajiny a národa). Poetické videnie však nechýba nikomu zo zúčastnených: Tkáč je hneď v úvode prezentovaný ako tvorca obrazov (maľovaných špachtlou) a Pánisove aktivity ilustrujú jeho presvedčenie, že prínos Slovenska nemôže byť vo vytvorení priemyselnej veľmoci, ale skôr v rozdávaní radosti a krásy (paradoxom a zdrojom mnohých vtipných momentov je fakt, že Pánisovo impérium pôsobí ako do seba uzavretá pevnosť, v ktorej sa zabáva skupinka priateľov zo susedstva na latinorytmoch a svadobných odhrávačkách, ktoré popierajú akékoľvek mýty o pôvodnosti, a najmä tej slovenskej).

Napriek spoločným vlastnostiam sa Piussi po-

darilo diferencovať svojich respondentov predovšetkým po línii dôvery v jednotlivé verzie slovenského mýtu. Podobne ako vo filme *Od Fica do Fica* sa tak ukazuje, že v názve filmu avizovaná krehkosť národnej identity spočíva predovšetkým v neschopnosti spoločenského konsenzu. Na prvý pohľad sa totiž zdá, že skupinku vybraných protagonistov spája viera v romantickú verziu slovenského mýtu, no pri bližšom preskúmaní ich motívácií vidíme, že kým jedni bojujú o prvenstvo nápadu so sochou Svätopluka na Bratislavskom hrade, Elena Šubjaková prednáša tvrdenia, že práve Svätopluk zapríčinil vyhnaním učeníkov Cyrila a Metoda zánik slovenskej kultúry, a tak odchádza so skupinkou žien do Albánska prosiť svätého Gorazda, aby mu odpustil a skončil tak prekultúru slovenského národa.

Krehká identita patrí k tej skupinke filmov Zuzany Piussi, v ktorých sa režisérka nestretáva s ľuďmi svojej krvnej skupiny či názorového spektra. Na diváka preto doliehajú aj otázky týkajúce sa spôsobu získavania dôvery respondentov. Oproti autorkiným ďalším filmom *Krehká identita* fascinuje práve nepomerom medzi úprimnosťou a otvorenosťou respondentov, ich zaujatou šíriť svoje hodnoty a predpokladanými hodnotami režisérky. Tá správne volí úlohu svedka, no jej film nie je nezaujatou observáciou. Hoci si Piussi nedovolí do diania vstupovať slovnými komentármi, Piussi často ironicky komentuje výpovede svedkov na úrovni kompozície obrazu, nasvietenia či vnútrozáberového strihu, ale aj akustického dizajnu (pôsobivo ironický zvuk doznievania stroja, ktorý môže pripomenúť vrtuľník aj filmovú premietačku). Zo zdantlivo objektívneho záznamu sa tak vylupuje rad viac alebo menej triviálnych figúr: Tkáčovi v úvode filmu nevedok spadne jeden z obrazov slovenských predkov; svetlo odrážajúce sa od okuliarov Stanislava Pánisa vo chvíli, keď reprodukuje mýtus o hodnote národných koreňov, pripomína zaslepenosť; švenk na sošku „záhradného“ námorníka ironicky nasleduje po etnogenetickom exkurze respondentiek, že Maďari sú presne takí ako my.

Platí, že problematickosť *Krehkej identity* stále možno vidieť v spojení jej metódy so sugestívnym názvom a neustále sa vracajúcou témou sloven-

skej identity. Takéto spojenie totiž môže u niektorých skupín divákov vyvolať dojem, že identita, o ktorú vo filme ide, je skutočne identita reprezentatívnej vzorky súčasných Slovákov. Platí však aj fakt, že Piussi sa v tomto filme podarilo priblížiť paradoxy a nelogickosť národného ctenia ako – v slovenskom kontexte – nikomu pred ňou. *Krehká identita* priniesla nielen – na Piussi neobvykle – atraktívne či nákladné obrazy z neobvyklých uhlov i zo vzdialených destinácií (Macedónsko, Albánsko), ale najmä omnoho menej viditeľnú, rafinovanú réžiu, vďaka ktorej je tento film výnimočným spojením ironického komentára a neobyčajnej úprimnosti skupinky slovenských „vizionárov“ či priam spirituálnych médií. ▲

Krehká identita (Slovensko/Česko, 2012) _SCENÁR, RÉŽIA, KAMERA: Zuzana Piussi _STRIH: Jana Vlčková
_ÚČINKUJÚ: Stanislav Pánis, Eva Kristínová, Marián Tkáč a iní _MINUTÁŽ: 70 min. _HODNOTENIE: ●●●●

▪ FOTO: Filmtopia

Ďakujem? Dobre?

► **Tomáš Hudák** (absolvent audiovizuálnych štúdií na FTF VŠMU)

Celovečerný debut Mátyása Priklera **Ďakujem, dobre** je sociálnou drámou s prvkami minimalizmu, ktorá zachytáva svet v období hospodárskej krízy. Ide de facto o tri poviedky, pričom ostáva nejasné, prečo sa nachádzajú v jednom filme – odlišujú sa témou, spôsobom rozprávania, čiastočne aj štýlom. Spája ich pochmúrna atmosféra a prázdno v rôznych významoch tohto slova. Film však má svoju osobitosť, ktorou sa vzpiera jasnému zaradeniu a pripodobňovaniu vzorom, vďaka čomu je pochopiteľné, prečo sa premietal v Rotterdame.

Základom pre film *Ďakujem, dobre* bol rovnomený krátky film, ktorý získal širší ohlas aj vďaka svojej účasti v súťažnej sekcii Cinéfondation v Cannes. Tento krátky film bol doplnený o ďalšie dva príbehy a takmer bez zmeny sa stal súčasťou „veľkého“ filmu. Jeden z nových príbehov pritom na pôvodný film priamo nadväzuje, sleduje tú istú rodinu (respektíve jej časť) a rozvíja to, o čom sa jedna postava predtým iba zmienila. Dokonca sa stráca hranica medzi príbehmi a jeden plynulo prechádza do druhého. O to výraznejšia je potom odlišnosť úvodnej časti, ktorá sleduje inú rodinu a ktorej spojenie so zvyšnými dvoma je skôr voľné. Akýmsi epilógom je záverečná, asi 20-minútová scéna. V nej sa dozvieme, čo rodiny navonok spája, no aj napriek tomu je pokračovaním predovšetkým posledného príbehu.

Hlavnými hrdinami filmu sú teda členovia dvoch rodín, pričom film sa sústreďuje takmer výlučne na vzťahy vnútri rodiny, ktorá pôsobí ako do seba uzavretý svet. S výnimkou jednej postavy nevieme o ich živote mimo rodiny prakticky nič. Ak postavy ovplyvňuje okolie, nie sú to konkrétne prípady, skôr akési symptómy doby. Príznačná je napríklad strata zamestnania jedného z hrdinov, ktorá sa však ďalej vôbec nerieši a môžeme sa iba domnievať, či má nejaký vplyv na ďalšie udalosti, alebo obvinenie manželky z nevery tou istou postavou, ktoré však ona sama vzápätí berie späť, pretože si uvedomuje, že problém sa nachádza „vnútri“ rodiny, a nie mimo nej.

Asi najvýraznejšou črtou filmu je jeho po-

chmúrnosť. Spôsobuje to paneláková šed', prítmie či zdôrazňovanie prázdnych priestorov. Dokonca aj denné zábery z nového domu v prvej časti filmu pôsobia chladne. Jednoduchým a účinným prostriedkom je predlžovanie záberov nad rámec potrebný na zachytenie akcie, nehovoriac o tom, že akcie v záberoch nie je veľa a herecký prejav je vo väčšine prípadov tlmený a redukovaný na základné emócie, najmä na hnev.

Okrem iného to vedie k pocitu odcudzenosti. Ide o tradičnú modernistickú tému, no film nehovorí o „akejsi“ súčasnosti, pretože túto súčasnosť na začiatku jasne definuje ekonomickou krízou. Kríza zároveň ostáva v pozadí a ona sama nie je témou filmu. Kríza definuje prostredie, v ktorom sa postavy nachádzajú, a viac či menej priamo tak ovplyvňuje ich životy. Sprítomnená je v prepúšťaní, v nutnosti šetriť a v neposlednom rade v tlačovej besede premiéra Fica.

Krízu najsilnejšie cítime v prvej časti filmu. V popredí je podnikateľ Miroslav a my sledujeme, akým spôsobom sa počas jedného dňa s krízou stretáva, respektíve nestretáva: zamestnal brata, ktorého poveril prepúšťaním, vidíme poradu, no aj tenis či hádku so zjavne psychicky nevyrovnanou manželkou. Táto poviedka nemá príbeh, ide o krátke situácie bez kauzálnej spojitosti, teda o akýsi pohľad na život. Môžeme sa pritom iba domnievať, nakoľko sú situácie jedinečné a nakoľko ide o bežnú každodennosť.

Práve zdanie všednosti je dôležité, pretože to, ako postavy konajú, neradíme do štruktúry prí-

behu (príbeh neexistuje), ale chápeme to ako príznak doby. O postavách pritom nemusíme vedieť veľa, nemusíme poznať ich psychológiu do hĺbky a stačí, ak vzájomné vzťahy ostávajú v náznakoch. Film nepotrebuje viac, aby dokumentoval dobu, pričom si pomáha už spomínanými formálnymi prostriedkami či mizanscénou. Výrazné je najmä snímanie cez sklo alebo odraz v skle, prípadne s nejakým predmetom v popredí, čo umocňuje pocit vzdialenosti a vytvára akúsi bariéru, vyvoláva dojem odcudzenia.

Hlavným hrdinom druhého príbehu je dôchodca Béla – aj napriek tomu, že aktívne sú postavy okolo neho a ich aktivity sa jeho iba „dotýka“. Béla prišiel o manželku, a keďže jeho deti ho považujú za neschopného žiť samostatne, dajú ho do domova dôchodcov. Nakoľko je v skutočnosti samostatný, to sa nedozvieme. Film necháva podobne nedopovedaných množstvo situácií. Namiesto toho, aby vysvetľoval, necháva priestor na rôzne spôsoby čítania. Je to však dvojsečná zbraň, pretože táto nevedomosť sa môže prejavovať aj nepochopením motívácií postáv. V prípade Bélovho zdravotného stavu sa potom môže zdať impulzívne konanie jeho syna Attilu ťažko pochopiteľné, a teda aj ťažko uveriteľné.

Oproti pôvodnému krátkemu filmu nastala zaujímavá zmena. Ak nerátame úvodné zábery predstavujúce hrdinov, prvá scéna Bélovho príbehu bola včlenená do prvej časti filmu. Ide o scénu, v ktorej sa háda so svojou manželkou pre peniaze, zatiaľ čo v televízii sledujú spomínanú tlačovú besedu premiéra Fica. Aj v pozadí tohto príbehu je kríza, no film s ňou ďalej nepracuje – to, čo sa deje, nemá s krízou, dovoľm si povedať, žiaden súvis (ak nepočítame možnosť, že deti dali Bélu do domova dôchodcov, aby získali jeho byt a ďalšie veci). Aj vďaka tomuto „premiestneniu“ scény „ostala“ kríza v prvej časti filmu. Pre druhý príbeh sa ešte sprítomnila, no prakticky ho nijako neovplyvnila. Navyše, v celom filme ide o jedinú scénu, ktorá je takto včlenená do iného príbehu, čo znamená aj to, že kým Attila i Béla sa vyskytli v prvej časti, Miroslav a jeho rodina sa z filmu na viac ako hodinu vytratia.

Aj keď druhá poviedka je už viac „príbehová“ a nadväznosť scén je, čo sa týka kauzality, jas-

nejšia, stále sa snaží vysunúť do popredia všednosť. Stala sa síce zásadná udalosť, z ktorej vzniká konflikt, film však v nemalej miere zobrazuje situácie priamo nerozvíjajúce príbeh: Bélovu samotu, vypratávanie bytu, „nevýdarený“ kar. Práve scéna, v ktorej sa rodina snaží dostať na loď, kde mal byť kar, je zaujímavá. Nemá totiž žiaden význam pre príbeh ani nerozvíja postavy, pomáha skôr definovať dobu: rodina si rezervovala loď, no na palubu nemôžu ísť, pretože sa tam nakrúca. Scéna hovorí veľa o hodnotách v spoločnosti, no vôbec nesúvisí s krízou.

Hrdinom posledného príbehu je Attila so svojou rodinou. Témou je tentoraz manželská kríza. Opäť nevieme, prečo nastala, avšak uspokojíme sa s tým, že manželka si po rokoch jednoducho „lezu na nervy“, pričom vo svojom boji využívajú aj deti. Syn potom v jednej scéne začne „týrať“ svoju sestru, čo však pôsobí, akoby sa to dialo prvýkrát. Divák sa môže pýtať, či sa doteraz tieto synove sklony neprejavovali, či mu odrazu (povedzme pod vplyvom rodičov) napadlo, že môže na sestru uplatňovať svoju (mužskú) dominanciu. Ak nerátame sivé paneláky a to, čo k nim patrí, v tretej poviedke už absentuje toľkokrát spomínaný obraz doby a príbeh nemusí byť spojený s našou prítomnosťou. Napríklad Attila prišiel v prvej časti filmu o zamestnanie (čo je na dlhý čas jediné prepojenie príbehov), v druhej spomenul, že pracuje, a v tretej nie je jeho práca, prípadne jej strata, prítomná ani implicitne. Psychológia postáv je jasnejšie čitateľná a zábery cez sklo alebo „spoza“, nazdávam sa, strácajú svoju silu. Nevídime všedné momenty, ale situácie vytvárajúce dramatický oblúk. Ide v zásade o konvenčný príbeh o rodinnej kríze.

Od všednosti, symptomatických situácií a od dramatisovania sa tak film dostal ku kauzálne vyzprávanému príbehu bez jasného ukotvenia v čase. Myslím, že práve táto nejednotnosť poviedok je najväčšou slabinou filmu. Otázne ostáva aj to, či by takémuto filmu nesvedčali viac neherci a neznáme tváre. Najmä prvá časť však vypovedá o nemalom talente tvorcov a z tohto pohľadu ide o jeden z najslubnejších slovenských debutov posledných rokov. ▲

Ďakujem, dobre (Slovensko, 2013) **_NÁMET A SCÉNAR:** Marek Leščák, Mátyás Priklér **_RÉŽIA:** M. Priklér **_KAMERA:** Peter Balcar, Milan Balog **_STRICH:** Maroš Šlapeta, Zuzana Cséplő **_HRAJÚ:** Attila Mokos, Miroslav Krobot, Béla Várady, Vladimír Obšil, Zuzana Mauréry, Jana Olhová a iní **_MINUTÁŽ:** 134 min. **_HODNOTENIE:** ●●●●

MEDIA Desk Slovensko informuje...

V minulom čísle sme vás informovali o pláne Európskej komisie zlúčiť programy MEDIA a Kultúra do jedného programu nazvaného Tvorivá Európa. Po niekoľkomesačnej diskusii, ktorá prebiehala najmä v Európskom parlamente, prichádza nový návrh, ktorý akceptuje súčasný stav, viac zohľadňuje potreby obidvoch sektorov, renomé značiek MEDIA a Kultúra a pôvodný plán zásadne koriguje: podľa neho by MEDIA aj Kultúra mali naďalej existovať ako samostatné programy, budú však pôsobiť „pod strechou“ rámca Tvorivá Európa. Rovnako ostávajú zachované súčasné kancelárie MEDIA Desk a Kultúrny kontaktný bod. Ďalšie informácie budú k dispozícii vo februári, po stretnutí na Berlinale, kde sa už tradične uskutoční v pondelok 11. februára Euro Info Day. V priebehu januára sme získali posledné chýbajúce údaje o podpore pre slovenské subjekty v rámci programu MEDIA: celková suma priamej podpory je 271 605 eur, nepriama podpora v rámci siete Europa Cinemas dosiahla 83 046 eur, spolu teda získali slovenské subjekty v roku 2012 podporu vo výške 354 651 eur. Všetkým srdečne gratulujeme! ► www.mediadeskslovakia.eu

► Vladimír Štríc

Aktuálne uzávierky

Uzávierka prihlášok diel do súťaže o filmové ceny Igric je 28. februára. Vyhlásenie víťazov 24. ročníka najstaršej slovenskej filmovej ceny, ktorú zastrešuje Slovenský filmový zväz, Únia slovenských televíznych tvorcov a Literárny fond, sa uskutoční 10. apríla 2013. Ocenenia udelia za audiovizuálnu tvorbu roku 2012 v kategóriách **hraná filmová tvorba pre kiná, televízna dramatická tvorba, filmová a televízna dokumentárna tvorba (okrem spravodajstva, publicistiky a magazínov), animovaná tvorba, herecký výkon vo filmovom alebo v televíznom diele.** V každej z kategórií môže byť udelený Igric (finančná odmena 2 000 eur, herecký Igric 700 eur) a dve

tvorivé prémie (700 eur, herecké prémie 350 eur). Okrem toho sa udeľujú tvorivé prémie (700 eur) v ďalších štyroch kategóriách – **študentská tvorba, ostatná televízna a seriálová tvorba, audiovizuálna teória a kritika, zostavenie DVD.** ► www.igric.sk

► švr

Peter Dubecký nominovaný na cenu Krištáľové krídlo

V posledný januárový víkend sa konal 16. ročník udeľovania ceny Krištáľové krídlo. V kategórii Divadlo a audiovizuálne umenie bol v trojici navrhnutých kandidátov (spolu s Jarom Vojtekom a Janou Olhovou) aj Peter Dubecký, generálny riaditeľ SFÚ, nominovaný za proces záchranu a obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky. Ako generálny riaditeľ SFÚ má podstatnú zásluhu na získaní a realizovaní projektu Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva a jeho sprístupňovanie. Počas svojho pôsobenia na tomto poste sa zaslúžil o záchranu slovenského filmového archívu a do roku 2012 sa mu s tímom spolupracovníkov podarilo zabezpečiť obnovu 3 892 filmových titulov, z ktorých bolo digitálne zreštaurovaných 43 celovečerných hraných, 34 animovaných a 18 dokumentárnych filmov. Cenu napokon získal Jaro Vojtek.

► sim

► www.csfilm.cz, www.filmpost.cz

Televízia českých a slovenských filmov Slovenské pondelky 2013

4. február 2013

20.00 ► **Štek**, r. M. Luther, 1988, 90 min.
22.00 ► **Nevesta hól**, r. M. Ľapák, 1971, 90 min.

11. február 2013

20.00 ► **Dovidenia v pekle, priatelia**, r. J. Jakubisko, 1970, 81 min.
22.00 ► **Penelopa**, r. Š. Uher, 1977, 88 min.

18. február 2013

20.00 ► **Postav dom, zasad strom**, r. J. Jakubisko, 1979, 93 min.
22.00 ► **Hody**, r. A. Lettrich, 1987, 86 min.

25. február 2013

20.00 ► **Súkromná vojna**, r. M. Hollý, 1977, 90 min.
22.00 ► **Obyčajný špás**, r. A. Ditrich, 1989, 80 min.

Zmena programu vyhradená!

Markus Spieker:
Hollywood unterm Hakenkreuz.
Der amerikanische Spielfilm im Dritten Reich

(WVT Wissenschaftlicher Verlag Trier, Trier 1999, 395 strán)

V rokoch 1933 až 1940 bolo v nemeckých kinách uvedených približne 250 amerických filmov, ktoré sa tešili veľkej popularite. Podľa jeho denníkových záznamov patril k ich obdivovateľom aj Joseph Goebbels a nepohrdol nimi ani Adolf Hitler, ktorý dostával kópie priamo z nemeckých pobočiek spoločností MGM, Paramount a Fox, troch veľkých amerických koncernov, ktoré sa v roku 1933 rozhodli spolupracovať s nacistickým režimom. V rámci zachovania dobrých obchodných vzťahov prepustili zo svojich nemeckých filiálok zamestnancov židovského pôvodu a dokonca sa podieľali aj na produkcii nemeckých propagandistických týždenníkov. Kniha Markusa Spiekeru načrtáva takmer neznámy, no o to prekvapujúcejší obraz tohto zaujímavého aspektu nemecko-amerických vzťahov 30. rokov na základe množstva doposiaľ nevyužitých prameňov a ponúka okrem obrazovej prílohy aj obsiahlu bibliografiu.

Paul Lesch:
Heim ins Ufa-Reich?
NS-Filmpolitik und die Rezeption deutscher Filme in Luxemburg 1933-1944

(WVT Wissenschaftlicher Verlag Trier, Trier 2002, 174 strán)

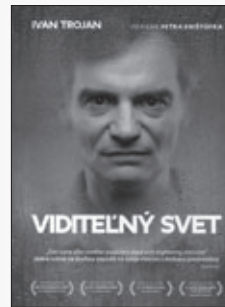
Kniha Paula Lescha z rovnakej edície luxemburskej Cinemateque Municipale sa venuje nacistickej filmovej politike a jej recepcii v Luxembursku, kde v tridsiatych rokoch neexistovala žiadna domáca kinematografia napriek tomu, že išlo o pomerne lukratívny filmový trh. Nacisti sa snažili ovládnuť tento trh už od svojho nástupu k moci v roku 1933. Autor publikácie analyzuje nielen bilaterálne vzťahy medzi oboma krajinami, ale aj zmeny vo vnímaní nemeckých filmov pred okupáciou Luxemburska a po nej, keď sa ešte vystupňovala germanizačná politika, ktorá mala krajinu „očistiť“ od francúzskeho kultúrneho vplyvu. Text však presahuje hranice krajiny predovšetkým ako ukážkový príklad zneužívania kinematografie na propagandistické účely a ideologickú indoktrináciu mládeže. Zároveň však poukazuje aj na skutočnosť, že pokiaľ publikum nie je ochotné spolupracovať, možnosti manipulácie mocného média sú značne obmedzené.

► **Monika Mikušová** (filmová publicistka)

Tigre v meste
(Artichoke)

Rok 2012 bol bohatý nielen na premiéry domácich filmov v kinách, ale i na nové slovenské filmy na DVD. Tým úplne posledným, ktoré sa dostalo na trh tesne pred Vianocami, je titul *Tigre v meste*. Dlhometrážny debut Juraja Krasnohorskeho je almodóvarovsky farebným mestským filmom (Bratislava je dôležitou súčasťou snímky i soundtracku), komédiou s prvkami detektívneho trileru. Je to film o troch kamarátoch tridsiatnikoch, o láske k ženám i ruskej literatúre, o hľadaní spriaznenej duše a o udalostiach, ktoré zmenia životy hrdinov. Komentár vo filme nahovoril kostýmový výtvarník Milan Čorba a hlavnú postavu stvárnila Kristína Tóthová, ktorej prepožičal hlas Tomáš Mašťalír. Film je na DVD s obrazom vo formáte 1 : 2,35, so zvukom DD2.0, DD5.1 a s audiokomentárom režiséra a spoluscenáristky Lucie Siposovej. Titulky sú slovenské, anglické, poľské a francúzske. A ako bonusy upútavky, vystrihnuté scény, film o filme, krátky film Juraja Krasnohorskeho *X=X+1*, fotografie Andrého Bonzela a Ctibora Bachratého, booklet so štúdiou Michaely Jurovskej a samostatné CD so soundtrackom a s dialógmi z filmu. Myslím, že je to najlepšie vydanie slovenského filmu na DVD, aké sa ku mne dostalo.

Viditeľný svet
(JMB Film & TV Production)

Po niekoľkých poviedkach, románoch, televíznych filmoch a dlhometrážnom dokumente *Momentky* o slovenskej hudobnej legende Dežovi Ursinym sa Peter Krištúfek v roku 2011 projektom *Viditeľný svet* zaradil medzi režisérov slovenských dlhometrážnych hraných filmov. Jeho psychologická dráma z jedného bratislavského sídliska mala svetovú premiéru na 46. MFF Karlove Vary 2011 a slovenskú na MFF Bratislava, kde získala cenu za najlepší mužský herecký výkon pre Ivana Trojana v postave Olivera. Tento český herec je v úlohe samotárskeho štyridiatnika, ktorý pozoruje nič netušiacich členov rodiny z domu oproti a rozhodne sa ukradnúť im šťastie, naozaj skvelý. Krištúfek nakrútil film podľa vlastného scenára (a aj k nemu skomponoval hudbu). Dotýka sa pritom vážnych tém, akými sú napríklad existencia mentálne postihnutých ľudí v „našom“ svete, a otázky, kde ležia hranice súkromia alebo či máme právo vstupovať do životov iných ľudí. Film je na DVD s obrazom vo formáte 1 : 1,85, so zvukom DD5.1 a s anglickými titulkami. DVD obsahuje i bonusy (bohužiaľ, nie sú uvedené na obale): trailer, zábery z filmu a z nakrúcania.

► **Miro Ulman**

ANIMÁCIA

dokumentarista
Miro Remo

Zosnovali sme nový dokument z cyklu *Slovenské kino: Strach a napätie o slovenský film*. Pendlujem medzi rôznymi projektmi, ktoré mám v strižni a na ktoré sa mi zatiaľ nedarí presvedčiť investorov. Ale ja sa nevzdám. Hľadám vhodného strihača pre svojrázny portrét bratov Jóbosovcov na pozadí ich festivalu Vrbovské vetry. Čakáme na povolenie na nakrúcanie v leopoldovskej väznici, aby sme snáď už čoskoro dokončili *Comeback*. S Normou Kráľovskou pripravujeme film o dievčatách zo špeciálnych škôl, s Ivanom Ostrochovským píšem scenár k detektívke a vo výhlade je i film o hudobnej legende.

animátorky
OVE Pictures
Veronika Obertová & Michaela Čopíková

Najviac sa venujeme nášmu novému krátkemu animovanému filmu, ktorý je vo fáze vývoja. Pripravujeme storyboard, výtvarnosti a skúšky animácie. Film bude hovoriť o strachu a bude to stop-motion film. Popritom pracujeme s Danielou Krajčovou na novom dokumentárno-animovanom filme režisérky Viery Čákanyovej. Okrem toho neustále rozvíjame projekt HUG/OBJATIE. Objatie je téma, ktorou sa zaoberáme už dlhšie a vytvorili sme k nej sériu ilustrácií.

režisér
Mišo Suchý

Pracujem na krátkom filmíku *Paraskina záhrada*, ktorý je tichou kontempláciou o exile prostredníctvom fotografií. Takisto pracujem na jednej časti z rozsiahleho projektu *Slovensko 2.0*. Pre tento projekt chcem urobiť krátky film s pracovným názvom *Návraty*. Je o tom, ako sa snažím svojim synom, ktorí sú Američania, ukázať a priblížiť Slovensko. S Máriom Homolkom sa rozprávame o tom, ako by bolo možné rozšíriť divácku obec pre slovenské dokumentárne filmy aj prostredníctvom internetu. Spolu s manželkou Lidkou pripravujeme výstavu, ktorá bude mať pohyblivé aj nepohyblivé obrázky.

JOZEF ZACHAR (13. 12. 1920 – 1. 1. 2013)

► Štefan Vraštiak (filmový publicista)

Jozef Zachar chcel byť pôvodne učiteľom, no napokon svoj život spojil s filmom. Koncom 40. rokov sa stal pracovníkom Ústavu pre školský a osvetový film – Školfilm v Bratislave a od roku 1950 pracoval ako režisér v Štúdiu populárno-vedeckých a náučných filmov. To boli začiatky jeho zaujímavej kariéry.

Do roku 1975 nakrútil takmer 100 dokumentárnych a inštruktážnych filmov s priemyselnou a poľnohospodárskou tematikou, no vrcholom Zacharovej dokumentárnej tvorby bol celovečerný film *Psycho-dráma* (1964). Snímku o modernej psychoterapeutickej metóde liečenia neurózy nakrútil podľa vlastného námetu a scenára. V čase vzniku bol tento pozoruhodný titul označený za „protišťátny a rozvratnícky“, dokonca ho zakázali premietat a do distribúcie ho uvoľnili až neskôr.

V roku 1965 sa začala Zacharova dlhoročná spolupráca s televíziou, pre ktorú realizoval niekoľko televíznych filmov a seriálov, koncom 80. rokov aj prepisy slovenských opier Jána Cikkera a Eugena Suchoňa – *Juro Jánošík a Svätopluk*.

Zacharove filmy získali vyše tridsať ocenení na domácich a zahraničných festivaloch. Divácky úspech zaznamenala jeho komédia *Zmluva s diablom* (1967), ktorá zarezovala i v Nemecku. Zachar pre tamojšiu distribúciu dotočil do filmu niekoľko eroticky ladených scén. Pre nemecké publikum potom vytvoril aj dve kostýmové komédie – *Komm, liebe Maid und mache* (Pod', láska moja, a rob) a *Alle Kätschen naschen gern* (Všetky mačky rady maškrtia) podľa rozmarňých poviedok Honoré de Balzaca.

Vráťme sa však k *Zmluve s diablom*, na ktorej s režisérom Jozefom Zacharom spolupracoval aj kostýmový výtvarník Milan Čorba. „Ako filmári máme určite veľa spoločné, no neodškriepiteľné je, že sme Zmluvou s diablom debutovali v hranom filme. Navštívil ma v televíznej kostymérni a povedal: ‚Milanko, vy ste mladý človek, určite budete mať pochopenie pre dievčatá, ktoré chcú prísť o panenstvo,‘“ spomína na režiséra a jeho známu snímku Milan Čorba. „Súhlasil som. Keď o film prejavil záujem taliansky producent, na chodbe pred ateliérom mi oznámil: ‚Včel to už pôjde.‘ Mal pravdu,“ pokračuje Čorba. „Po deväťdesiatom roku som ho stretol v Priore. Vrazil mi: ‚Vy si, Milanko, myslíte, že s tými bláznami to pôjde?‘ A mal pravdu, každá doba má svojich ‚bláznov‘. Inokedy konštatoval: ‚Milanko, vy budete robiť s každým režisérom, ktorý ešte neumrel,‘“ hovorí renomovaný kostýmový výtvarník, ktorý s Jozefom Zacharom spolupracoval aj na snímkach *Očovské pastorále* či *Demokrati*. „Raz zistil: ‚Milanko, vám je dobre, vy poviete kostýmérke: Dajte Mistríkovi tepláky – a máte 10-tisíc. Vy ani neviete, čo sa ja musím za 10-tisíc najedovať,‘“ dodáva Milan Čorba a uzatvára: „Režiséra Zachara som mal vyslovene rád.“

Duch mŕtvych

► Rudolf Urc (filmový dramaturg a publicista)

Filmové týždenníky ako žáner spravodajského filmu sú dnes vzácnosťou. Na Slovensku sa o ne vo svojich zbierkach stará Slovenský filmový ústav (SFÚ), ktorý ich v spolupráci so spravodajskou televíziou TA3 uvádza v jej programe. V mesačníku Film.sk ich každý mesiac približuje Rudolf Urc, ktorý pôsobil aj ako dramaturg Spravodajského filmu.

Ak ste si mysleli, že veľkohobusť a bohapusté frázy v bežnom type dobového žurnálu sú neprekonateľné, musím vás sklamať. Hotové orgie veľkých slov sprevádzajú monotematické týždenníky. Zomrel Stalin (Týždeň vo filme č. 11). Ideologická mašinéria vyšla s celým arzenálom priam duniaciach výrokov, výziev, opusov a vďakvyzdania. Slovmi ako *najväčší, nesmrteľný, génius, maják mieru, otec národov* sa to v žurnále, novinách a rozhlase priam hmýrilo. Na pohreb do Moskvy sa vybral aj prezident Gottwald. Na tribúne mauzólea možno stál s pocitom uspokojenia, veď mŕtveho vodcu a učiteľa nielen kopíroval, ale sa ho aj panicky bál, najmä potom, čo objavil v prezidentskom byte odpočívacie zariadenie, ktoré mu tam nasadila – sovietska tajná polícia.

No neprešiel ani týždeň a nasledovala ďalšia kaskáda okiadzania. Našinec až obdivuje redaktorov, koľko slovnej kanonády dokázali vyprodukovať za taký krátky čas. Zomrel Gottwald (Československý filmový týždenník č. 12) a veľkolepé divadlo pokračuje. Tu spojili svoje sily – ako sa dozvedáme z titulok – kolektívy Štúdia spravodajského filmu Praha, Čs. armádneho filmu Praha, Štúdia umeleckého filmu Praha a Štúdia populárno-vedeckého filmu Praha. Na autentických záberoch z Vladislavskej sály sa pri rakve striedajú *najbližší a najvernejší spolupojovníci*, ale aj vojaci, milicionári, zväzáci, pionieri. Čestnú stráž stoja papaláši z okolitých *bratských krajín*. Ľudia so slzami v očiach prechádzajú okolo mŕtveho. Sugestívne letecké zábery Prahy ponúkajú pohľad na nekonečný zástup, ktorý sa hadí od Keplerovej a Loretánskej ulice cez Hradčianske námestie po Prvé nádvorie Hradu.

A vzápätí ešte jeden monotematický týždenník. Sledujeme ceremoniál voľby a inštalovania nového prezidenta (Týždeň vo filme č. 13). Delostrelecké salvy ohlasujú príchod vládných limuzín. Zápotocký skladá sľub, prezidentská vlajka stúpa. Nový prezident vykoná prehliadku čestnej stráže. Ľudia ho pozdravujú, on im kýva z balkóna Hradu. Organizovaný potlesk a skandovanie *At žije soudruh prezident*. O Zápotockom sa vtedy hovorilo ako o „človeku z ľudu“, ale ani on nikdy neprekročil svoj tieň funkcionára odchovaného Kominternou. Faktom však je, že mu vlastný niekoľkokrát nedobro podkúřili, o čom sa dozvieme z neskorších týždenníkov.

Duch mŕtvych bude ešte dlho traumatizovať spoločnosť. Propagandisti vymysleli *gottwaldovskú zmenu vernosti*. Sledujeme ju medzi traktoristami v Seredi (č. 14) a medzi zväzákmi (č. 15) a tavičmi železa v martinskom závode, ktorý nazvali po J. V. Stalinovi (č. 16). Potrvá ešte niekoľko rokov, kým sa odkazy na tieto mená začnú potichu vytrácať, aby sa v časocho „normalizácie“ opäť vrátili...

FILMOVÉ TÝŽDENNÍKY NA TA3 – FEBRUÁR 2013

2. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 9/1953 a 10/1953 (repríza 3. 2. o 15.30 hod.)

9. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 11/1953 a 12+13/1953 (repríza 10. 2. o 15.30 hod.)

16. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 14/1953 a 15/1953 (repríza 17. 2. o 15.30 hod.)

23. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 16/1953 a 17/1953 (repríza 24. 2. o 15.30 hod.)

Zmena programu vyhradená!

KINO LUMIÈRE VO FEBRUÁRI: Nové aj staré, žánrové aj bezprizorné

odporúča
filmová publicistka
Žofia Bosáková

V súčasnosti nie je problém dostať sa prakticky k akémukoľvek filmu a pozrieť si ho v pohodlí svojej izby. Lumièrovská obývačka – ako ju niektorí familiárne voláme – ponúka niekoľko výhod. Vo februári o to viac, o čo väčšia zima je v bratislavských uliciach. Namiesto presunov medzi stanovišťami súkromných premietacích je možné dať si meeting point priamo v centre mesta. Február je v Lumièri dobrý mesiac – presne v duchu môjho obľúbeného francúzskeho porekadla: vyber si z toho, čo chceš, a ostatným si zapál fajku. Používať oheň v blízkosti filmových kotúčov je skutočne riskantné, a preto odporúčam nezapáliť si týmito filmami.

Caraxove *Holy Motors* a Hanekeho *Láska* môžu pôsobiť ako neoriginálna voľba. Áno, posledné dva mesiace sú najčastejšie skloňovanými highlightmi a objavili sa na prvých miestach rebríčkov hádam všetkých médií, ktoré hodnotia trendy vo svetovej kinematografii. Aj keď vás tieto dva filmy neminuli na domách festivaloch, oplatí sa ich vidieť ešte raz alebo aj dvakrát – na plátne. Anarchistická vizuálna hravosť a cinefilstvo sršiacie z každého záberu *Holy Motors* si to zaslúžia a bola by škoda im odolať. Haneke neprihádza s takou prudkou razanciou výpovede ako v *Pianistke* alebo vo *Funny Games*, no jeho stvárnenie jednej love story je o to výnimočnejšie, o čo viac sa starnutie a umieranie stávajú témami, „o ktorých sa otvorene nehovorí“. Dánska historická dráma *Kráľovská aféra*, nominovaná na Oscara v kategórii najlepší zahraničný film, pomáha poodhaliť kľúč, podľa ktorého si akademici vyberajú filmy za hodné ich záujmu. S obsadzovaným Madsom Mikkelsenom v hlavnej úlohe máme možnosť preniknúť do zákutí dánskeho kráľovského dvora a zoznámiť sa s aktérmi úbožnej aféry na najvyšších miestach.

Jedinečnosť kina Lumière je v tom, že okrem spomínaných súčasných filmov ponúka jeho dramaturgia aj pravidelný pohľad do minulosti. V škole ma učili, že šesťdesiate roky sú neopakovateľnou etapou vo svetovej kinematografii – februárové archívne kino sa sústreďí práve na ich doznievanie so štvoricou *Tretia časť noci*, *Morgiana*, *Stratená duša* a *Pasca na Popolušku*. Prvé dve snímky sú nabité mystériom a koncentrovaným zlom, pri druhých dvoch som o tom doteraz mohla iba čítať v dejinách filmu. Myslím, že je vhodný čas si to overiť. A áno, je nepísanou povinnosťou zaradiť do akéhokoľvek výberu slovenský film, ale ja som celkom „nepovinnosťne“ zvedavá na *Ďakujem, dobre*. ▲

Morgiana • archív SFÚ

KINO LUMIÈRE

KINO
SLOVENSKEHO
FILMOVÉHO
ÚSTAVU

ŠPÍTALSKÁ UL. 4
BRATISLAVA

► 1. 2.

Le Havre, r. A. Kaurismäki, Fin./Fran./Nem., 2011, 93'
+ **Posledný autobus**, I. Laučiková, M. Snopek, SR, 2011, 16' (16.00, K2)
Mama Gogo, r. F. T. Fridriksson, Island/Nór./Švéd./Nem./VB, 2010, 88' (16.15, K1)
Kura na slivkách, r. M. Satrapí, V. Paronnaud, Fran./Nem./Bel., 2011, 93' (18.00, K1)
Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (18.30, K2)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (20.00, K1)
Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (20.30, K2)

► 2. 2.

Le Havre, r. A. Kaurismäki, Fin./Fran./Nem., 2011, 93' (16.45, K1)
Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (17.00, K2)
Mama Gogo, r. F. T. Fridriksson, Island/Nór./Švéd./Nem./VB, 2010, 88' (18.20, K2)
Kura na slivkách, r. M. Satrapí, V. Paronnaud, Fran./Nem./Bel., 2011, 93' (18.30, K1)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (20.00, K2)
Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (20.30, K1)

► 3. 2.

Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (17.30, K1)
Skrotenie zlej ženy, r. F. Zeffirelli, Tal./USA, 1967, 115' (18.00, K2)
Kura na slivkách, r. M. Satrapí, V. Paronnaud, Fran./Nem./Bel., 2011, 93' (20.00, K1)
Mama Gogo, r. F. T. Fridriksson, Island/Nór./Švéd./Nem./VB, 2010, 88' (20.15, K2)

► 4. 2.

Kura na slivkách, r. M. Satrapí, V. Paronnaud, Fran./Nem./Bel., 2011, 93' (18.00, K1)
Pasca na Popolušku, r. A. Cayatte, Fran./Tal., 1965, 114' (18.30, K2)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (20.00, K1)
Matka, r. V. Pudovkin, ZSSR, 1926, 60' (20.30, K2)

► 5. 2.

Vrahem z povolání. Utrpení soudce Karla Vaše, r. P. Paleček, ČR, 2012, 58' (18.00, K1)
Nech vojde ten pravý, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114' (18.00, K2)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (20.15, K2)
Kura na slivkách, r. M. Satrapí, V. Paronnaud, Fran./Nem./Bel., 2011, 93' (20.30, K1)

► 6. 2.

Kura na slivkách, r. M. Satrapí, V. Paronnaud, Fran./Nem./Bel., 2011, 93' (17.00, K1)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (17.30, K2)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (19.00, K1)
Zlo, r. P. Bebjak, SR, 2012, 80' (20.00, K2)

► 7. 2.

Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (17.00, K1)
Intolerancia, r. D. W. Griffith, USA, 1916, 163' (18.00, K2)
Miluj ma alebo odíď, r. M. Čengel Solčanská, SR, 2012, 95' (18.15, K1)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (20.00, K1)

► 8. 2.

Cézar musí zomrieť, r. P. Taviani, V. Taviani, Tal., 2012, 76' (16.50, K1)
Polksi film, r. M. Najbrt, ČR/Pol., 2012, 113' (17.00, K2)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (18.15, K1)
Musíme si pohovoriť o Kevinovi, r. L. Ramsay, VB/USA, 2011, 112' (19.00, K2)
Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (20.30, K1)
Miluj ma alebo odíď, r. M. Čengel Solčanská, SR, 2012, 95' (21.00, K2)

► 9. 2.

Miestnosť samovrahov, r. J. Komasa, Pol., 2011, 110' (16.00, K1)
Cézar musí zomrieť, r. P. Taviani, V. Taviani, Tal., 2012, 76' (17.00, K2)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (18.00, K1)
Musíme si pohovoriť o Kevinovi, r. L. Ramsay, VB/USA, 2011, 112' (18.30, K2)
Miluj ma alebo odíď, r. M. Čengel Solčanská, SR, 2012, 95' (20.15, K1)
Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (20.30, K2)

► 10. 2.

Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (18.00, K1)
Miluj ma alebo odíď, r. M. Čengel Solčanská, SR, 2012, 95' (18.30, K2)
Cézar musí zomrieť, r. P. Taviani, V. Taviani, Tal., 2012, 76' (20.15, K2)
Polski film, r. M. Najbrt, ČR/Pol., 2012, 113' (20.30, K1)

► 11. 2.

Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (18.00, K1)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85' (18.30, K2)
Tretia časť noci, r. A. Żulawski, Pol., 1971, 102' (20.30, K2)
Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (20.30, K1)

► 12. 2.

Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (17.45, K1)
Mesiac v nás, r. D. Fabianová, SR, 2009, 74'
+ **Dar**, r. E. Šinko 1967, 9' (18.00, K2)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (20.00, K1)
Happy Happy, r. A. Sewitsky, Nór., 2010, 88' (20.30, K2)

► 13. 2.

Muži revolúcie, r. Z. Piusi, SR, 2012, 65' (17.15, K2)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (18.00, K1)
Tigre v meste, r. J. Krasnohorský, SR, 2012, 90' (18.30, K2)
eŠteBák, r. J. Nvota, SR/ČR/Pol., 2011, 108' (20.20, K1)
Búrka nad Áziou, r. V. Pudovkin, ZSSR, 1928, 74' (20.30, K2)

► 14. 2.

Venkovský učiteľ, r. B. Sláma, ČR, 2008, 117' (17.30, K1)
Suvorov, r. V. Pudovkin, M. Doler, ZSSR, 1941, 75' (18.30, K2)
Miluj ma alebo odíď, r. M. Čengel Solčanská, SR, 2012, 95' (19.45, K1)
Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (20.00, K2)

► 15. 2.

Single Man, r. T. Ford, USA, 2009, 101' (16.00, K1)
Happy Happy, r. A. Sewitsky, Nór., 2010, 88' (16.15, K2)
Parade, r. S. Dragojević, Srb./Chor./Mac./Slovin., 2011, 115' (17.50, K1)
Kráľovská aféra, r. N. Arceel, Dán./Švéd./ČR, 2012, 138' (18.00, K2)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (20.00, K1)
Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (20.30, K2)

► 16. 2.

Užívaj si, ako sa len dá!, r. W. Allen, USA, 2009, 92'
+ **X+1**, J. Krasnohorský, SR, 2009, 15' (16.15, K1)
Od Fica do Fica, r. Z. Piusi, SR, 2012, 82' (17.00, K2)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (18.00, K1)
Albert Nobbs, r. R. García, VB/Írsko/Fran./USA, 2011, 113' (18.30, K2)
Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (20.30, K2)
Kráľovská aféra, r. N. Arceel, Dán./Švéd./ČR, 2012, 138' (20.30, K1)

► 17. 2.

Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (17.00, K1)
Od Fica do Fica, r. Z. Piusi, SR, 2012, 82' (18.00, K2)
Kráľovská aféra, r. N. Arceel, Dán./Švéd./ČR, 2012, 138' (19.30, K1)
Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (20.00, K2)

► 18. 2.

Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (17.30, K1)
Koniec Petrohradu, r. V. Pudovkin, ZSSR, 1927, 69' (18.30, K2)
Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (20.00, K1)
Morgiana, r. J. Herz, ČSSR, 1972, 97' (20.30, K2)

► 19. 2.

Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (17.30, K1)
Upír z Feratu, r. J. Herz, ČSSR, 1981, 90'
+ **Dar krvi**, r. L. Veselý 1978, 3' (18.00, K2)
Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (20.30, K2)

► 20. 2.

Máme pápeža!, r. N. Moretti, Tal./Fran., 2011, 104' (18.00, K1)
Immortalitas, r. E. Božňák, SR, 2011, 95' (18.30, K2)
Klip, r. M. Miloš, Srb., 2012, 100' (20.00, K1)
Taneč medzi črepinami, r. M. Ďapák, SR, 2012, 79' (20.30, K2)

► 21. 2.

Od Fica do Fica, r. Z. Piusi, SR, 2012, 82' (17.30, K1)

Jánošík, r. J. Šiak, ČS/USA, 1921, 68' (18.00, K2)

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (20.00, K1)

► 22. 2.

Atlas mrakov, r. T. Tykwer, A. Wachowski, L. Wachowski, Nem./USA, 2012, 164' (17.00, K1)

Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (17.00, K2)

Cézar musí zomrieť, r. P. Taviani, V. Taviani, Tal., 2012, 76' (18.30, K2)

Marie Krøyer, r. B. August, Dán., 2012, 100' (20.00, K2)

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (20.00, K1)

► 23. 2.

Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (16.00, K1)

Marie Krøyer, r. B. August, Dán., 2012, 100' (17.00, K2)

Atlas mrakov, r. T. Tykwer, A. Wachowski, L. Wachowski, Nem./USA, 2012, 164' (17.15, K1)

Cézar musí zomrieť, r. P. Taviani, V. Taviani, Tal., 2012, 76' (19.00, K2)

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (20.15, K1)

Hanba, r. S. McQueen, VB, 2011, 101' (20.30, K2)

► 24. 2.

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (17.00, K1)

Krehká identita, r. Z. Piusi, SR/ČR, 2012, 70' (18.00, K2)

Atlas mrakov, r. T. Tykwer, A. Wachowski, L. Wachowski, Nem./USA, 2012, 164' (19.15, K1)

Marie Krøyer, r. B. August, Dán., 2012, 100' (19.30, K2)

► 25. 2.

Atlas mrakov, r. T. Tykwer, A. Wachowski, L. Wachowski, Nem./USA, 2012, 164' (17.00, K1)

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (18.00, K2)

Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (20.00, K1)

Stratená duša, r. D. Risi, Tal./Fran., 1977, 96' (20.30, K2)

► 26. 2.

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (17.00, K1)

Eden a potom, r. A. Robbe-Grillet, ČSSR/Fran., 1970, 95'

+ ...Taký zdravý človek, r. V. Andreášsky, 1982, 15' (18.00, K2)

Atlas mrakov, r. T. Tykwer, A. Wachowski, L. Wachowski, Nem./USA, 2012, 164' (19.15, K1)

Mŕtvy muž, r. J. Jarmusch, Nem./USA, 1995, 120' (20.30, K2)

► 27. 2.

Holy Motors, r. L. Carax, Fran./Nem., 2012, 115' (17.30, K1)

Anjelí, r. R. Šveda, SR, 2012, 95' (18.30, K2)

Nový život, r. A. Olha, ČR/SR, 2012, 77' (20.00, K1)

Rok koňa, r. J. Jarmusch, USA, 1997, 108' (20.30, K2)

► 28. 2.

Melancholia, r. L. von Trier, Dán./Švéd./Fran./Nem./Tal., 2011, 130' (17.30, K1)

Nový Babylon, r. L. Trauberg, G. Kozincev, ZSSR, 1929, 59' (18.00, K2)

Nový život, r. A. Olha, ČR/SR, 2012, 77' (20.00, K1)

Káva a cigarety, r. J. Jarmusch, USA/Tal./Jap., 2003, 96' (20.30, K2)

► (ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

pozn.: všetky filmy sú premietané z 35 mm kópií, okrem projekcií s označením • – premietací nosič blu-ray

FEBRUÁR 2013

1. 2. 1928 **Rudolf Silný** – vedúci výroby (zomrel 1. 8. 2006)
3. 2. 1933 **Miloš Pietor st.** – režisér, herec (zomrel 25. 3. 1991)
4. 2. 1918 **Anton Gymerský** – herec (zomrel 10. 5. 1990)
6. 2. 1918 **Imrich Jenča** – režisér, herec (zomrel 3. 8. 1980)
9. 2. 1933 **Viliam Čánky** – vedúci výroby (zomrel 27. 10. 1992)
10. 2. 1943 **Ladislav Kraus** – kameraman
11. 2. 1963 **Martin Ciel** – filmový teoretik
13. 2. 1928 **Andrej Kristín** – režisér, kameraman (zomrel 4. 9. 2008)
14. 2. 1948 **Judita Ďurdiaková** – herečka (zomrela 5. 2. 1995)
14. 2. 1953 **Miloš Ruppeltdt** – dramaturg, scenárista
16. 2. 1933 **Graciana Vajcíková** – asistentka strihu
17. 2. 1903 **Olga Adamčíková** – herečka (zomrela 16. 8. 1992)
20. 2. 1908 **Ondrej Jariabek** – herec (zomrel 3. 2. 1987)
21. 2. 1948 **Dušan Kaprálik** – herec
23. 2. 1913 **Ján Ladislav Kalina** – spisovateľ, prekladateľ (zomrel 3. 1. 1981)
23. 2. 1938 **Milan Sládek** – mím, choreograf
24. 2. 1943 **Juraj Bindzár** – režisér, scenárista, publicista, folkový spevák
27. 2. 1908 **Tibor Vadaš** – herec (zomrel 18. 6. 1987)
28. 2. 1943 **Ivan Giač** – herec

zdroj: Kalendár filmových výročí 2013 • Interná publikácia Slovenského filmového ústavu (SFÚ)

► zostavila **Renáta Šmatláková**FILMOVÉ FESTIVALY
A PREHLIADKY NA SLOVENSKU V ROKU 2013**Zimný filmový seminár 4 živly: Láska a kino** (2. ročník, 22. – 24. 2. 2013, Banská Štiavnica)

Filmový seminár 4 živly je jedným z mála vzdelávacích podujatí v oblasti audiovizízie na Slovensku a má najdlhšiu tradíciu. Je zameraný na kinematografiu, rôznorodost jej foriem a médií. Seminár prináša celovečerné a krátke filmy, dokumenty, animované a 16-mm filmy. Od roku 2012 sa organizuje zimná aj letná verzia seminára. Témou na rok 2013 je Láska a kino. Zatiaľ čo zimná verzia sa sústreďuje na kino ako inštitúciu, letná verzia sa bude venovať láske a filmom, ktoré sa oplatí mať rád.

► **KONTAKT:** OZ štyri živly, Novackého 2, 841 05 Bratislava, tel.: +421 905 199 428,

e-mail: 4zivly@gmail.com (Daniela Chlapíková), www.4zivly.sk

Medzinárodný filmový festival Febiofest (20. ročník, marec – apríl 2013, 8 miest na Slovensku)

Dvadsať medzinárodný filmový festival Febiofest ponúka veľký priestor na prezentáciu a konfrontáciu slovenskej a českej hranej, dokumentárnej, animovanej a televíznej tvorby. Toto putovné celoslovenské podujatie prináša aj profilové sekcie významných osobností európskej a svetovej kinematografie a výber z najúspešnejších titulov svetovej kinematografie ocenených na najvýznamnejších medzinárodných festivaloch. V rámci 20. ročníka Febiofestu sa uskutoční 1. ročník súťaže krátkych filmov V4. Každú krajinu z vyšehradskeho regiónu bude reprezentovať päťka titulov do 30 minút a o víťaznom filme rozhodne medzinárodná porota. Filmy bolo možné prihlasovať do konca januára 2013.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brniarska 33, 811 04 Bratislava, tel.: +421 2 5465 2018,

e-mail: asfk@asfk.sk (Silvia Dubecká), www.febiofest.sk

Envirofilm – medzinárodný festival filmov o životnom prostredí

(19. ročník, 3. – 8. 6. 2013, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Košice, Kremnica, Krupina, Poltár, Skalica, Zvolen)

Envirofilm, ktorého vyhlasovateľom je Ministerstvo životného prostredia SR a organizátorom Slovenská agentúra životného prostredia, je najväčším osvetovo-propagačným podujatím rezortu. Koná sa pod patronátom Slovenskej komisie pre UNESCO a Európskej environmentálnej agentúry. Filmovou súťažou, odbornými a sprievodnými podujatiami každoročne prezentuje činnosti v oblasti životného prostredia a zvyšuje environmentálne povedomie u odbornej i laickej verejnosti. Prostredníctvom audiovizuálnej tvorby poukazuje na potreby ochrany prírody a trvalú udržateľnosť. Prihlasovať filmy na festival je možné do 8. 2. 2013.

► **KONTAKT:** Slovenská agentúra životného prostredia, Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica, tel.: +421 48 437 41 11, e-mail: envirofilm@sazp.sk (Dagmar Rajčanová), www.envirofilm.sk**CINEAMA – celoštátna postupová súťaž amatérskej filmovej tvorby**

(21. ročník, 7. – 9. 6. 2013, Bratislava)

Ide o každoročnú celoštátnu postupovú súťaž, v ktorej autori prihlasujú svoje filmy najprv do základného – okresného kola, potom, ak uspeli, prechádzajú do krajského a až do celoštátneho kola – to sa uskutoční v júni v priestoroch FTF VŠMU Bratislava. Nižšie kolá sa konajú po celom Slovensku od marca do apríla. Každoročne je prihlásených viac ako 100 filmov rôznych žánrov, dĺžok, tematických zameraní a od autorov rôznych vekových kategórií.

► **KONTAKT:** Národné osvetové centrum, Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava, tel.: +421 2 2047 1245,

e-mail: zuzana.skoludova@nocka.sk (Zuzana Školudová), www.nocka.sk

Animofest (8. ročník, 11. 6. 2013, Bratislava)

Festival sa realizuje každoročne. Nosnou súťažou je súťaž stredoškolských animovaných filmov – Animofest. Sprievodné súťaže UAT Grafic a UAT Photo sústreďujú stredoškolské práce v odboroch grafický dizajn a fotografia. Prihlasovať filmy na festival je možné do 11. 5. 2013.

► **KONTAKT:** SSUŠ animovanej tvorby, Animofest, Vlastenecké nám. 1, 851 01 Bratislava, tel.: +421 2 6241 1668,

e-mail: uat@uat.sk (Mgr. Eduard Sádovský), www.uat.sk

Medzinárodný festival lokálnych televízií (19. ročník, 11. – 15. 6. 2013, Košice)

Každoročný Medzinárodný festival lokálnych televízií je jediný svojho druhu v Európe. Festival má niekoľko častí. V sekcii lokálne televízie, produkčné spoločnosti a mladí autori sa odovzdáva hlavná cena Zlatý žobrák. Druhou časťou je Košický filmo-

vý festival, výber najzaujímavejších filmov z celej Európy, ktoré diváci v bežných kinách nenájdu. Napokon sa v rámci festivalu organizujú pracovné stretnutia a sprievodné kultúrne podujatia pod názvom Esencia Košíc, ktoré predstavujú osobnosti európskeho a svetového filmového umenia: Melinu Mercouri, Charlieho Chaplina, režisérské osobnosti, hudobníkov, hercov, tanečníkov a ďalších umelcov. Tematicky zameraný Vyšehradský a Balkánsky dvor a projekt s názvom Susedia oživia mestské priestory, otvorí ulice a dvory pre ľudí, vytvorí miesto pre aktiváciu všetkých zmyslov. Prihlasovať filmy na festival je možné do 19. 4. 2013.

► **KONTAKT:** Nadácia City TV, Medzinárodný festival lokálnych televízií, Jesenského 12, 040 01 Košice, tel.: +421 905 966 649, e-mail: festival@festival.sk (Eva Dekanovská), www.festival.sk

Bažant Kinematograf – letné filmové premietania pod holým nebom

(11. ročník, predbežne 20. 6. – 15. 9. 2013, okolo 30 slovenských miest)

Bažant Kinematograf je putovná filmová prehliadka, ktorá sa koná od roku 2003. Počas letných mesiacov uvádza po celom Slovensku z dvoch „retroautobusov“, vybavených na profesionálne premietanie 35-mm filmov, päť slovenských a/alebo českých titulov. Projekcie sa konajú pod holým nebom, prevažne na námestiach, v historických centrách väčších miest. Zastávky trvajú 4 až 5 dní a každý večer sa premieta jeden krátky a jeden celovečerný film. Podujatie je istou alternatívou, nie však konkurenciou ku klasickej kinodistribúcii. Predstavuje nové a pripomína aj staršie snímky reprezentujúce domácu kinematografiu. Vo všetkých prípadoch ide o tituly, ktoré už majú za sebou distribúciu v tradičných kinách. Vstup na všetky projekcie je voľný. Od roku 2013 sa predpokladá možnosť projekcie DVD a Blu Ray nosičov a samostatná viactýždňová programová časť letných premietaní – na Magio pláži v Bratislave.

► **KONTAKT:** Kinematograf, s. r. o., Grösslingová 63, 811 09 Bratislava, tel.: +421 905 639 429, e-mail: lubica@kinematograf.sk (Lubica Orechovská), www.kinematograf.sk

Art Film Fest – medzinárodný filmový festival Trenčianske Teplice, Trenčín

(21. ročník, 21. – 26. 6. 2013, Trenčianske Teplice, Trenčín)

Art Film Fest je medzinárodný filmový festival, ktorý sa bez prerušenia koná už 20 rokov. Považuje sa za najväčší a najdiváckejší filmový festival na Slovensku. Ponúka novinky, ocenené filmy zo svetových festivalov, ktoré majú na Art Film Feste slovenskú premiéru, ako aj nezávislé snímky, filmy ázijskej kinematografie i prierez slovenskou kinematografiou za posledný rok. Dominantou sú Medzinárodná súťaž hraných filmov a Medzinárodná súťaž krátkych filmov. Štatutárna cena Modrý anjel sa udeľuje v niekoľkých kategóriách. Festival ponúka aj semináre, workshopy, diskusie a koncerty. Tento rok je možné filmy do oboch súťaží prihlasovať do 31. 3. 2013.

► **KONTAKT:** Art Film Fest, Trnavská 100/II, 821 04 Bratislava, tel.: +421 2 2085 5100, e-mail: info@artfilmfest.sk (Ivana Petříková), www.artfilmfest.sk

Fest Anča – medzinárodný festival animovaných filmov

(6. ročník, 27. – 30. 6. 2013, Žilina)

Fest Anča je festival animovaných filmov s medzinárodnými súťažami, zameraný predovšetkým na animovaný film do 30 minút. Koná sa každoročne v lete na viacerých miestach v Žiline, pričom nie je iba klasickou prehliadkou filmov v kinosále, ale multimediálnym open-air podujatím, kde filmy dopĺňa živá hudba, workshopy, prednášky, performance, VJ-ing či výstavy. Alternatívny priestor kultúrneho centra Stanica Žilina-Záriečie spoluvytvára nevšednú atmosféru, kde sa prirodzene nadväzujú medzinárodné kontakty a zároveň búrajú bariéry medzi publikom a profesionálmi. Filmy na festival je možné prihlasovať do 29. 3. 2013.

► **KONTAKT:** Fest Anča, International Animation Festival, Krížna 10, 811 07 Bratislava, tel.: +421 949 453 725, e-mail: eva@festanca.eu (Eva Pavlovičová), www.festanca.sk

HAH (Hraný amatérsky humor) – celoslovenský festival krátkych (do 7 min.) humorných filmov

s účasťou českých filmových amatérov (23. ročník, 26. – 28. 7. 2013, Dolná Strehová)

Filmový festival HAH je prehliadkou krátkych videofilmov zameraných na humor, spoločenskú satiru, paródiu a filmové gagy. Prezentuje tvorbu slovenských a českých filmových amatérov. Prehliadka má súťažný charakter, súběžne ju hodnotia diváci aj porota. Víťazi získavajú Zlatú, Striebornú a Bronzovú rúru. Festival je zároveň tvorivým stretnutím filmových amatérov, kde získavajú praktické skúsenosti a možnosť sebarealizácie pri natáčaní krátkych humorných filmov. Prihlasovať filmy na festival je možné do 1. 7. 2013.

► **KONTAKT:** Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko, Nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 Veľký Krtíš, tel.: +421 47 483 1465, e-mail: hios@h-ios.sk, (Ivana Lešková), www.h-ios.sk

Letný filmový seminár 4 živly: Láska

(15. ročník, 8. – 12. 8. 2013, Banská Štiavnica)

Filmový seminár 4 živly je na Slovensku jedným z mála vzdelávacích podujatí v oblasti audiovizie a má najdlhšiu tradíciu. Je zameraný na kinematografiu, rôznorodosť jej foriem a médií. Seminár prináša celovečerné a krátke filmy, dokumenty, animované a 16-mm filmy. Od roku 2012 sa organizuje zimná aj letná verzia seminára. Témou na rok 2013 je Láska a kino. Zatiaľ čo

zimná verzia sa sústreďuje na kino ako inštitúciu, letná verzia sa venuje láske a filmom, ktoré sa oplatí mať rád.

► **KONTAKT:** OZ štyri živly, Novackého 2, 841 05 Bratislava, tel.: +421 905 199 428, e-mail: 4zivly@gmail.com (Daniela Chlapíková), www.4zivly.sk

Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany

(8. ročník, 6. – 12. 9. 2013, Piešťany)

Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany je etablované a dynamické a rozvíjajúce podujatie, svojim významom presahujúce hranice Slovenska. Festival každoročne organizuje dve súťažné sekcie s medzinárodnými porotami a množstvo infor-matívnych sekcií, medzinárodné semináre, masterclassy a sprievodný program. Festival venuje veľkú pozornosť aj rozvíjaniu medzinárodnej platformy na prezentáciu a propagáciu slovenského filmu, predovšetkým dokumentárneho. Od roku 2011 je Cinematik členom prestížnej medzinárodnej siete festivalov a distribútorov Eye on Films, ktorá združuje 80 partnerov z celého sveta. Prihlasovať filmy na festival je možné do 15. 7. 2013

► **KONTAKT:** MFF Cinematik Piešťany, o. z., Bitúnková 1453/23, 900 31 Stupava, tel.: +421 948 445 565, e-mail: info@cinematik.sk (Tomáš Klenovský), www.cinematik.sk

MAFF – Music and Film Festival

(2. ročník, 20. – 22. 9. 2013, Bratislava)

Druhý ročník festivalu hudobných filmov prinesie filmové projekcie a v nadväznosti na ne i živé koncerty.

► **KONTAKT:** ARTE, Kadnářová 35, 831 51 Bratislava, tel.: +421 915 717 399,

e-mail: miro.ulman@gmail.com (Miro Ulman), www.maff.sk

Early Melons – medzinárodný festival študentských filmov

(5. ročník, september 2013, Bratislava)

Hlavným cieľom festivalu Early Melons je propagovať slovenský film a rozvíjať myšlienku európskeho kultúrneho priestoru. Festival umožňuje publiku vytvoriť si obraz o aktuálnej študentskej tvorbe doma i v zahraničí a posilňuje spoluprácu medzi krajinami a filmovými školami. Zameriava sa na európsku produkciu z posledného obdobia, prináša široký výber tém a spôsobov ich stvárnenia, umožňuje vzájomný kontakt publika, autorov filmov a profesionálov a vytvára priestor na kultúrnu výmenu na regionálnej aj medzinárodnej úrovni. Prihlasovať filmy na festival je možné do júna 2013.

► **KONTAKT:** Festival Skoré melóny, n. o., Tupolevova 18, 851 01 Bratislava, tel.: +421 0903 685 206, e-mail: info@earlymelons.com (Eva Ujlakyová), www.earlymelons.com

POCITY FILM: prešovský filmový festival

(4. ročník, september 2013, Prešov)

Podujatie POCITY FILM predstavuje alternatívu k bežnej distribúcii a divákovi prináša nové, provokatívne, hodnotné a umelecké filmové diela. Festival ponúka kolekciu filmov s ambíciou búrať stereotypy a ukázať, že aj „východ“ – často vnímaný ako okrajový – dokáže ponúknuť udalosť nadregionálneho významu podporenú sviežimi ideami. Nosnou aktivitou podujatia je 12 filmových projekcií počas štyroch dní. Festivalový program tvoria dlhometrážne hrané a dokumentárne snímky, ktoré sú doplnené o krátkometrážne tituly režisérov z východného Slovenska. Dramaturgia festivalu je postavená na pestrom miešaní žánrov, ktoré oslovia diváka každej vekovej kategórie. Filmový festival sa sústreďuje na tú časť kinematografie, v ktorej umelecké zobrazenie a filmové majstrovstvo prevyšuje prvoplánový zámer získať čo najviac divákov. Ponúkané, často netradičné a nekomerčné filmy sa dostávajú do širšieho dobového a umeleckého kontextu a dávajú divákovi priestor na zamyslenie a konfrontáciu názorov. Jednotlivé projekcie sú doplnené lektorskými úvodmi, ktoré divákovi nielen uvedú do problematiky filmu, ale aj ho oboznámia s históriou a so širšími súvislosťami, ktoré sa s daným dielom spájajú. Projekcie tak dostávajú aj edukatívny rozmer.

► **KONTAKT:** PO.CITY, Royova 2, 080 05, Prešov, tel.: +421 908 657 137, email: info@po-city.sk (Nina Šilanová), www.po-city.sk

Projekt 100 – celoslovenská putovná filmová a edukatívna prehliadka

(19. ročník, september – december 2013, cca 40 miest na Slovensku)

Projekt 100 je najväčšia putovná edukatívna prehliadka na Slovensku. Každoročne v termíne od začiatku septembra do konca decembra predstavuje divákovi po celom Slovensku výber desiatich výnimočných filmových diel svetovej kinematografie. Podstatou prehliadky je prezentácia mimoriadnych filmov zo zlatého fondu svetovej kinematografie v konfrontácii s najnovšími dielami tvorcov, ktorí získavajú ocenenia na najprestížnejších filmových festivaloch ako MFF Cannes, MFF Benátky, Berlinale atď. Projekt 100 je významnou súčasťou filmovej kultúry a vzdelávania na Slovensku.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brniarska 33, 811 04 Bratislava, tel.: +421 2 5465 2018, e-mail: asfk@asfk.sk (Silvia Dubecká), www.asfk.sk

Agrofilm – medzinárodný filmový festival s tematikou poľnohospodárstva a rozvoja vidieka

(29. ročník, 30. 9. – 4. 10. 2013, Nitra)

Medzinárodný odborný filmový festival Agrofilm šíri poznatky vedy, výskumu, vývoja a praxe v oblastiach poľnohospodárstva, potravinárstva, výživy, problematiky vidieka a života jeho obyvateľstva, ochrany prírodných zdrojov a zvyšovania kvality života

ľudí. Uskutočňuje sa každoročne od roku 1984, s výnimkou roku 2012, pretože finančná podpora, ktorú podujatiu v rámci propagácie rezortu každoročne poskytovalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, bola v roku 2012 použitá na organizáciu medzinárodného kongresu EAAP (Európska federácia pre živočíšnu výrobu). Prihlasovať filmy na festival je možné do 31. 5. 2013.

► **KONTAKT:** Centrum výskumu živočíšnej výroby Nitra, Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky, tel.: +421 37 654 6122, e-mail: gracik@cvzv.sk (Pavol Gráčik), www.agrofilm.sk

► **Workshop – prehliadka tvorby lokálnych TV staníc Slovenska** (15. ročník, 3. – 5. 10. 2013, Dolný Kubín)

Prehliadka tvorby lokálnych TV staníc Slovenska raz ročne prezentuje, mapuje a porovnáva úroveň tvorby lokálnych televízií na Slovensku. Prehliadka je súťažná a jej neoddeliteľnou súčasťou je sprievodný workshop, zameraný na odborný rozbor príspevkov, ktorého cieľom je predovšetkým vzdelávanie novinárov. Hlavným cieľom podujatia je podpora nezávislého šírenia informácií vo všetkých regiónoch Slovenska. Jeho ďalším zámerom je zvyšovanie kvality pri tvorbe a výrobe vysielaných programov v lokálnych televíziách. Lokálne a regionálne televízie môžu prihlasovať príspevky do súťaže do 10. 9. 2013.

► **KONTAKT:** LOTOs – spolok lokálnych TV staníc Slovenska, Prieľožtek č. 1, 036 01 Martin, tel.: +421 905 216 471, e-mail: lotos@lotos.sk (Nataša Petrová), www.lotos.sk

► **Filmový festival inakosti – filmový festival pre lesby, gayov, bisexuálov, transgender a intersex ľudí, ich rodičov, deti a priateľov** (7. ročník, predbežne 9. – 13. 10. 2013, Bratislava)

Filmový festival inakosti je zameraný na prezentáciu svetovej, európskej a domácej kinematografie s tematikou sexuálnych menšín, filmov, ktoré tematizujú rôzne aspekty života gayov, lesbických žien, bisexuálov, transgender a intersex ľudí (LGBTI). O udeľení ocenenia Ružový balónik pre najlepší film festivalu rozhodujú diváci. Podujatie nadväzuje na festival gayských a lesbických filmov, ktorého prvý ročník sa konal v roku 1995 v Tajove. Celkovo pôjde o dvanásť ročník festivalu svojho druhu na Slovensku, pod názvom Filmový festival inakosti sa uskutočnil siedmykrát. Prihlasovať filmy na festival je možné do 1. 8. 2013.

► **KONTAKT:** Iniciatíva Inakosť, Ľudovíta Fullu 3, 841 05 Bratislava, e-mail: info@ffi.sk (Alex Zuzana Blahová), www.ffi.sk

► **Medzinárodný festival horských filmov Poprad** (21. ročník, 9. – 13. 10. 2013, Poprad)

Poslaním festivalu je umožniť každoročnú medzinárodnú súťažnú prehliadku filmových diel orientovaných na spoznávanie športového i každodenného života ľudí v horskom prostredí, diel vyzdvihujúcich krásy horskej flóry a fauny, zameraných na ochranu prírody, životného prostredia a tradičnej kultúry iných národov. Najnovšie horské filmy od profesionálnych aj amatérskych tvorcov z celého sveta sa prezentujú počas piatich dní a hodnotí ich medzinárodná porota. Okrem súťažných filmov ponúka festival divákovi multimediálne besedy s významnými osobnosťami spoločenského a športového života, fotografické výstavy, premietania pre školy, nesúťažné filmy a príležitosti na rozvoj medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a filmu. Prihlasovať filmy na festival je možné do 31. 7. 2013.

► **KONTAKT:** Horský film Poprad, n. f., Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, 058 01 Poprad, tel.: +421 52 772 1060, e-mail: horskyfilm@slovanet.sk (Mária Hámorová), www.mfhf.sk

► **Festival študentských filmov Áčko** (17. ročník, 16. – 19. 10. 2013, Bratislava)

Festival študentských filmov Áčko je každoročná národná súťažná prehliadka študentských filmov vytvorených na slovenských stredných a vysokých školách s audiovizuálnym zameraním. Tento rok by organizátori radi nadviazali spoluprácu s inými európskymi školami a pozvali na toto podujatie ich študentov, ktorí by svojou filmovou tvorbou obohatili festivalové dni.

► **KONTAKT:** Filmová a televízna fakulta VŠMU, Svoradova 2/A, 811 08, Bratislava, tel.: +421 2 59 303 586, e-mail: ackofestival@gmail.com (Zuzana Bartošová), www.ackofestival.sk

► **Medzinárodný festival potápačských filmov Vysoké Tatry – MFPF**

(28. ročník, 17. – 20. 10. 2013, Pribylina, Vysoké Tatry)

MFPF sa koná každoročne a jeho hlavnými témami sú potápanie, vodné živočíchy, tvorba a ochrana životného prostredia a vody. Prihlasovať filmy na festival je možné do 10. 10. 2013.

► **KONTAKT:** Potápačský klub Vodnár Poprad, Lidická 16, 058 01 Poprad, e-mail: jozo.val@gmail.com (Jozef Valachovič), www.mfpf.eu

► **Azyl Film Festival – medzinárodný festival krátkych filmov** (7. ročník, október až november 2013)

Festival je členom svetovej asociácie minútových filmov. Primárne je zameraný na minútové filmy, ale má aj sekciu do 5 minút. Okrem toho každoročne robí súťaž Reklama na život, minútový formát pre stredo-európskych tvorcov. S touto súťažou sú spojené aj workshopy v Prahe, Bratislave a Budapešti. Na internete sa festival spúšťa v októbri, prehliadka a slávnostné odovzdávanie cien je v novembri v rámci MFF Bratislava. Prihlasovať filmy na festival je možné do augusta 2013.

► **KONTAKT:** Gregor Multimédia a Nadácia Azyl, Panenská 13, 811 03 Bratislava, tel.: 0911898170, e-mail: festival@azyl.sk (Filip Kubiš), www.azyl.sk

► **Medzinárodný filmový festival Bratislava** (15. ročník, 8. – 14. 11. 2013, Bratislava)

MFF Bratislava je najvýznamnejším filmovým festivalom v hlavnom meste Slovenska. Každoročne prináša prehliadku viac ako 100 filmov počas festivalového týždňa a návštevníkom ponúka bohatý sprievodný program. Medzi programovými sekciami dominujú medzinárodné súťaže – súťaž prvých a druhých hraných filmov, súťaž dokumentárnych a súťaž krátkych filmov, ktoré hodnotia medzinárodné poroty zložené z odborníkov rôznych filmárskych profesií, ako aj porota FIPRESCI (zložená z členov Svetovej federácie filmových kritikov) a študentská porota. Od roku 2012 festival zaradil do programu aj súťaž slovenských celovečerných hraných a animovaných filmov, ktoré hodnotí nezávislá medzinárodná porota. Ďalšou programovou sekciovou je Panoráma (venovaná oceňovaným a majstrovsky nakrúteným snímkam), Mimo prúdu (nezávislé filmy), Profil alebo Pocta významnej osobnosti, Antidepresíva (sekcia zameraná na tému pozitívneho zobrazenia sveta prostredníctvom filmu), Príbehy (najzaujímavejšie a najdiskutovanejšie príbehy súčasného filmu), Made in Slovakia (súčasná slovenská kinematografia), internetové snímky Azyl a iné. Filmy na festival je možné prihlasovať od 15. 5. do 30. 8. 2013.

► **KONTAKT:** Partners Production, spol. s r. o. / OZ Ars Nova, Lovinského 18, 811 04 Bratislava, tel.: +421 2 5441 0673, e-mail: iffbratislava@iffbratislava.sk (Vojtech Kabáth), www.iffbratislava.sk

► **Eurotour Piešťany – medzinárodná prehliadka dokumentárnych a hraných filmov o cestovaní, krajine a človeku** (9. ročník, 12. – 14. 11. 2013, Piešťany)

Snahou organizátorov prehliadky je podporovať a rozvíjať všetky aktivity súvisiace s domácim a zahraničným cestovním ruchom a prezentovať kvalitné dokumentárne filmy o Slovensku a možnostiach rekreácie a turistiky u nás. Zámerom je aj oboznamovať návštevníkov s mimoriadnymi domácimi a zahraničnými dokumentárnymi filmami s tematikou cestovania so zdôraznením kultúrnych tradícií a kultúrnej rozmanitosti Európy. Filmy do súťažnej sekcie Moment je možné prihlásiť do 31. 10. 2013.

► **KONTAKT:** Mestské kultúrne stredisko mesta Piešťany, ul. A. Dubčeka 27, 92101 Piešťany, tel.: +421 337718990, e-mail: kino@fontana-piestany.sk (Jozef Valachovič), www.eurotour.sk

► **HoryZonty – festival dobrodružných filmov** (8. ročník, 14. – 16. 11. 2013, Trenčín)

Festival HoryZonty je prehliadkou svetových filmov s dobrodružnou tematikou a súťažným festivalom pre amatérskych česko-slovenských tvorcov. Okrem filmov ponúka podujatie multimediálne vystúpenia domácich i zahraničných hostí – osobností outdoorového sveta, workshopy, fotovýstavy, fotosúťaže aj netradičné súťažno-zábavné podujatia priamo v srdci Trenčína. Filmy na festival je možné prihlasovať do 10. 9. 2013.

► **KONTAKT:** HoryZonty, o. z., Radlinského 9, 911 01 Trenčín, tel.: +421 903 770 896, e-mail: info@horyzonty.sk (Mária Dutková), www.horyzonty.sk

► **Jeden svet – medzinárodný festival dokumentárnych filmov**

(14. ročník, november alebo december 2013, Bratislava, a „festival tour“ v ďalších 20 mestách na Slovensku)

Festival Jeden svet je najnavštevovanejším festivalom svojho druhu na Slovensku. Prináša kvalitné dokumentárne filmy zahraničnej a domácej produkcie týkajúce sa problematiky ľudských práv, globálnej a multikultúrnej spoločnosti. Predstavuje aj kultúrne podujatie so silným vzdelávacím aspektom (filmy, diskusie, školské projekcie a workshopy). Cieľom festivalu je prostredníctvom projekcií dokumentárnych filmov a následných diskusií vychovávať širokú verejnosť k otvorenej, tolerantnej, empatickej spoločnosti a medzikultúrnej komunikácii. Prihlasovať filmy na festival je možné do 30. 9. 2013.

► **KONTAKT:** Človek v ohrození, Svoradova 5, 811 03 Bratislava, tel.: +421 2 5542 2254, e-mail: info@clovekvhrozeni.sk (Nora Beňáková), www.jedensvet.sk

► **Doc.sk** sa v roku 2013 nekoná.

► **Bienále animácie Bratislava** – medzinárodný festival animovaných filmov pre deti sa v roku 2013 nekoná (koná sa v párnych kalendárnych rokoch).

► **Etnofilm Čadca** sa v roku 2013 nekoná.

► **Medzinárodný festival experimentálneho filmu a digitálneho umenia** sa nekoná (až v roku 2014).

► **Magdaléna Macejková** (filmová publicistka)

► Vo veku 81 rokov zomrela 7. januára Jiřina Jirásková. Oblúbená česká herečka pôsobila hlavne v pražskom Divadle na Vinohradoch, ale diváci sa z jej hereckého umenia mohli tešiť vo viac ako stovke televíznych a filmových úloh. Hoci spolupracovala najmä s českými tvorcami, objavila sa aj vo filmoch Martina Hollého (*Zámek v Čechách*) či Štefana Uhra (*Šiesta veta*).

► Od 12. januára sa v amerických kinách premieta oceňovaný film *Nickyho rodina* v réžii Mateja Mináča. Okrem premietaní a diskusie s divákmi vo veľkých kinosálach si pre svojich študentov vyžiadalo diskusie aj množstvo škôl a univerzít.

► Vo veku 83 rokov zomrel 21. januára herec Jozef Dóczy. Rodák z Nitry bol dlhé roky členom Divadla Andreja Bagara. V roku 1995 získal Cenu mesta Nitra za celoživotný prínos k divadelnému i filmovému umeniu a jeho výrazný rozvoj, v roku 2001 sa stal držiteľom významnej Ceny Jozefa Kronera za celoživotné dielo. V televízii a vo filme stvárnil desiatky úloh, od komédie *Skalni v ofsajde* cez tituly *Tri gaštanové kone*, *Tango pre medveďa*, *Adam Šangala*, *Sváko Ragan* až po *Suzanne* či *Rivers of Babylon*. Dóczy počas celej svojej hereckej kariéry dokazoval, že nie sú malé úlohy, iba malí herci.

► Na 24. filmovom festivale v Terste (17. -23. 1.) sa premietal dokument *Zvonky šťastia* (r. J. Bučka, Marek Šulík) a študentské filmy *Čo to pre nás znamená?* (r. M. Martiniaková), *Terra Nullius* (r. M. Frajšťáková) a *Staré tehly* (r. M. Melnyk).

► Bratislava má nový filmový klub. V KC Dunaj otvorili Filmový klub Bioscop, ktorý bude premietiť každý utorok. Programová dramaturgia sa chce zamerať na artové filmy a výnimočné snímky svojej doby.

► Režisér Eduard Grečner iniciuje petíciu, ktorá by mala byť podnetom na začatie konania na právne zrušenie privatizácie Koliby. Okrem iného sa v nej píše: „Žiadame Ministerstvo kultúry SR o nové prešetrovanie tohto protikultúrneho aktu a následné zrušenie privatizácie filmových štúdií na Kolibe.“

► Trestné stíhanie režisérky Zuzany Piussi v prípade filmu *Nemoc tretej moci* bolo zastavené. Trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu porušenia dôverylosti ústneho prejavu podala sudkyňa Helena Kožíková v júli 2012, trestné stíhanie bolo vedené od septembra.

► jar

NAJPREDAVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE V PREDAJNI SFÚ ► JANUÁR 2013

PUBLIKÁCIE

1. Filmový kalendár 2013 (SFÚ Bratislava)
2. Iluminace č. 4/2009 – Téma: Český nonfikčný film do roku 1945 (Národní filmový archiv Praha)
3. Josef Valušiak: Základy stříhové skladby (AMU Praha)

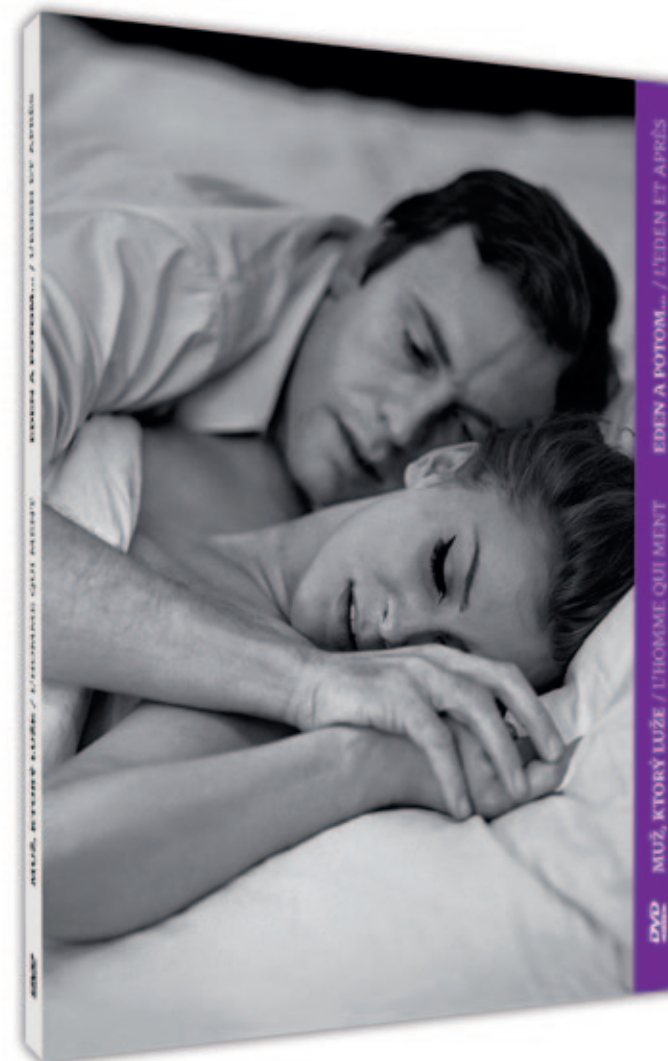
AUDIOVIZUÁLNE NOSIČE

1. CD soundtrack *Tanec medzi črepinami* (M.O.M.ent production s.r.o.)
2. DVD 3x *Juraj Jakubisko* (SFÚ Bratislava)
3. DVD 3x *Martin Hollý* (SFÚ Bratislava)

Predajňa Klapka.sk ponúka vo februári tieto akcie: 1. Ak si v predajni Klapka.sk a v Kine Lumiére kúpite februárové číslo časopisu Film.sk, dostanete k nemu DVD s filmom *Kým sa skončí táto noc*.
2. Pri nákupe tovaru nad 30 eur v predajni Klapka.sk dostanete 1 voľný lístok do Kina Lumiére.

NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE FILMY V KINE LUMIÈRE ► DECEMBER 2012

1. *Od Fica do Fica* (r. Zuzana Piussi, Slovensko, 2012)
2. *Zrodenie LSD (The Substance)*, r. Martin Witz, Švajčiarsko, 2011 – uvedené na festivale Jeden svet
3. *Punk in Africa* (r. Deon Maas, Juhoafrická republika/Česko, 2011) – festival Jeden svet
4. *Nie je doma ako doma (Heim ist nicht Daheim)*, r. Julia Laggner, Rakúsko, 2010) – festival Jeden svet
5. *Päť rozbitých kamier (5 Broken Cameras)*, r. Emad Burnat, Guy Davidi, Palestína/Holandsko/Francúzsko, 2011) – festival Jeden svet

9,90 €

2 DVD – MUŽ, KTORÝ LUŽE / EDEN A POTOM...

Dvojica diel, ktoré na prelome 60. a 70. rokov na Slovensku vytvoril francúzsky režisér a scenárista Alain Robbe-Grillet, sa celkom jednoznačne radí k najhodnotnejším dielam v celej histórii slovenskej kinematografie.

V predaji od novembra 2012

www.klapka.sk

CALENDÁRIUM

▶ PREMIÉRY

DISTRIBÚCIA

ROZHOVOR

PUBLIKÁCIE

▶ TÉMA

FILMOVÉ NOVINKY

FESTIVALY

▶ RECENZIA

PROFIL

OHLASY

REBRÍČKY A JUBILEÁ

▶ PROGRAM

KINA LUMIÈRE

PREDAJ MESAČNÍKA FILM. SK: **КНИЖКОВЕЦТВА / БРАТІСЛАВА** ▶ Klauka.sk – predajňa SFÚ (Grosslingová 4,3) ▶ Artforum (Kozia 20)
▶ Martinus (Obchodná 26) ▶ Beneluhri Modu – Svet knihy (Obchodná 4) ▶ Prospero – predajňa DÚ (Jakovovo nám. 12)
▶ vŕatnica VŠMU (Svradova 2) **BANSKA BYSTRICA** ▶ Artforum (Dohná 8) **FILMOVÉ KLUBY** ▶ Kino Lumière Bratislava – kino SFÚ (Šprátska 4)
▶ FK – Kino Junior Levice ▶ FK – Kino Svojšť Martin ▶ FK – Univerzita Nitra ▶ FK – kino Fontána Piešťany ▶ FK – Naoko Trnava

50 rokov
slovenského
filmového ústavu
THE SLOVAK FILM
INSTITUTE
1963 - 2013

ISSN 1335-8286
02
9 771335 828003

FILM.SK JE EVIDOVANÝ MK SR P00 EV, Č. EV 947/08